

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTAS
BIUDŽETO IR EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINĖS PARAMOS SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ
LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ IR 16¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO
(TAP NR. 16-681(3)) (TAIS NR. 16-1813(5))**

2017-05-05 Nr. NV-1150

Vilnius

Projekto rengėjas:

Finansų ministerija kartu su Lošimų priežiūros tarnyba prie Finansų ministerijos.

Projekto tikslas:

Įstatymo projektu siekiama užtikrinti skaidrią ir efektyvią lošimo automatų duomenų apskaitą ir veikimo kontrolę, užtikrinti efektyvesnę pinigų plovimo prevenciją, sugriežtinti grynųjų pinigų ir žetonų, įmokėtų prie lošimo stalų, apskaitą ir kontrolę, sumažinti lošimų organizatoriams tenkančią administracinę naštą, susijusią su lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymu ir finansinių ataskaitų teikimu fiziniu būdu, atsisakyti lošimo automatų plombavimo, lošimo automatų veikimo kontrolę vykdyti ne tik fiziniu, bet ir nuotoliniu būdu.

Dabartinė situacija:

- Valstybės kontrolė 2015-05-29 valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-P-60-4-9 „Lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo valstybinė priežiūra“ rekomendacijų įgyvendinimo plano 2 punkte pateikė rekomendaciją Vyriausybei parengti Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 pakeitimo projektą, numatant reikalavimą lošimo organizatoriams sujungti lošimo automatus į tiesioginio ryšio kontrolės sistemą.

Valstybės kontrolė rekomenduoja užtikrinti sąžiningą, skaidrų lošimų veiklos vykdymą ir lošėjų teisių bei jų teisėtų interesų apsaugą, užtikrinti efektyvesnę lošimų organizatorių įplaukų ir išmokų kontrolę, mažinti administracinę naštą tiek lošimų organizatoriams, tiek Lošimų priežiūros tarnybai. Valstybės kontrolė minėtoje ataskaitoje nurodo, kad azartiniai lošimai – tai pramoga ir viena iš poilsio formų. Tačiau tai specifinė tiek savo pobūdžiu, tiek galimu poveikiu visuomenei veikla. Nepaisant to, kad ši veikla duoda pajamų valstybės biudžetui, ji turi ir kitą, žalingą pusę. Todėl ši veikla turi būti aiškiai reglamentuota, nustatyta loterijų ir azartinių lošimų veiklos reguliavimo politika, siekiama apsaugoti visuomenę nuo galimų neigiamų lošimų padarinių.

- Septynioliktosios Vyriausybės programoje numatytos specifinės azartinių lošimų kontrolės priemonės, tarp jų – didinti pažangiomis technologijomis pagrįstą lošimų kontrolę.
- Įstatymo projekto rengėjai dėl lošimo automatų sujungimo į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą konsultavosi su valstybių, kuriose panašūs projektai yra įgyvendinti, - Austrijos, Danijos, Estijos, Latvijos (įgyvendinama šiuo metu), Norvegijos, Švedijos, Šveicarijos finansų ministerijų ir lošimų priežiūros tarnybų atstovais. Tokių projektų nauda ir reikalingumu neabejojama.

Projekto esmė:

Siūloma nustatyti, kad:

- kiekviena bendrovė, organizuojanti lošimus lošimo automatais, turi laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis **sujungti lošimo automatus į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą**, kuri ne rečiau kaip kas 1 valandą fiksuotų automatų skaitiklių duomenis, apdorotų ir saugotų juos ne trumpiau kaip 31 kalendorinę dieną;
- nurodyta elektroninė lošimo automatų duomenų valdymo sistema **skaitiklių duomenis perduotų Lošimų priežiūros tarnybos administruojamai lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai** ne rečiau kaip kas 24 valandas;
- bendrovės privalės užtikrinti galimybę **Lošimų priežiūros tarnybai bet kuriuo metu nuotoliniu būdu prisijungti prie bendrovės naudojamos elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos** ir peržiūrėti joje saugomus duomenis;
- būtų nustatytas **3 metų pereinamasis laikotarpis** pirmiau nurodytų reikalavimų įgyvendinimui (iki 2020-11-01);
- lošimo namuose (kazino) įrengta **skaitmeninio vaizdo įrašymo sistema turės veikti atliekant prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventorizaciją** (nuo įmokėtų sumų ir žetonų paėmimo nuo lošimo stalų momento iki jų suskaičiavimo ir suvedimo į apskaitos dokumentus momento);
- prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų **inventorizacijos rezultatai turės būti fiksuojami užpildant inventorizacijos ataskaitą**, kuri ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninių ryšių priemonėmis turės būti pateikiama Lošimų priežiūros tarnybai.

Siekiant įgyvendinti šio įstatymo projekto nuostatas, **turės būti sukurta Lošimų priežiūros tarnybos administruojama lošimo automatų kontrolės sistema**. Preliminariais vertinimais, jos sukūrimas ir įdiegimas pareikalaus **apie 250 tūkst. eurų** valstybės biudžeto lėšų (reikės numatyti planuojant 2018 metų valstybės biudžeto projektą).

Derinimas:

- Pirminis įstatymo projekto variantas (pateiktas 2016 m. kovo mėn.) buvo derintas su Teisingumo ministerija, Ūkio ministerija, Lošimų priežiūros tarnyba, Valstybine mokesčių inspekcija, Europos teisės departamentu, Vidaus reikalų ministerija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybės kontrole, Lietuvos lošimo operatorių asociacija, Nacionaline lošimų ir žaidimų verslo asociacija, asociacija „Lažybų organizatorių aljansas“. **Vėliau įstatymo projektas buvo tobulinamas**, atsižvelgiant į papildomai pateiktas Teisingumo ministerijos, Ūkio ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Taip pat įvertintos susitikimų su lošimų verslo atstovais metu gautos pastabos. **Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentas dėl šio projekto pastabų neturėjo** (sutiko su derinimo pažymoje pateiktais projekto rengėjų argumentais).
- Teisingumo ministerija antrinėje išvadoje buvo pateikusi nemažai pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos projekto rengėjai atsižvelgė ir projektą dar kartą patikslino. **Dėl pakartotinai patikslinto projekto, kuris teikiamas Vyriausybei svarstyti, Teisingumo ministerija esminių pastabų ir pasiūlymų neturi** (sutinka su derinimo pažymoje pateiktais projekto rengėjų argumentais ir pateikė tik redakcinį pastebėjimą, į kurį bus atsižvelgta rengiant projektą pateikti Seimui).

- ✓ **Neatsižvelgta į Nacionalinės lošimų ir žaidimų verslo asociacijos siūlymą** atsisakyti reikalavimo sujungti Lietuvoje eksploatuojamus riboto lošimo B kategorijos automatus į bendrą duomenų valdymo sistemą, kadangi B kategorijos lošimo automatai sudaro labai didelę lošimų lošimo automatais rinkos dalį, todėl šių įrenginių sujungimas yra itin svarbus užtikrinant efektyvią jų duomenų apskaitą ir veikimo kontrolę, taip pat pažymėtina, kad numatomas **3 metų pereinamasis laikotarpis**.
- ✓ Finansų ministerijai tikslinant projektą pagal Teisingumo ministerijos antrinėje išvadoje pateiktas pastabas, buvo gautos azartinių lošimų veiklą Lietuvoje organizuojančių bendrovių pastabos ir pasiūlymai dėl projekto (du 2017-04-05 raštai pridedami). Manytume, kad **azartinių lošimų veiklą organizuojančių bendrovių pasiūlymai** – arba atsisakyti siūlomo teisinio reguliavimo sujungti lošimo įrenginius į elektroninę duomenų valdymo sistemą nustatymo, arba (kas iš esmės yra tas pats) nustatyti **5 metų pereinamąjį laikotarpį** nuo techninių reikalavimų patvirtinimo – **nepriimtini, kadangi nebūtų įgyvendintos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatytos priemonės ir Valstybės kontrolės rekomendacijos**. Kiti bendrovių siūlymai, susiję su patalpomis, kuriose vykdoma lošimų veikla, nėra susiję su šiuo metu svarstomu projektu.

Atitiktis Vyriausybės programai:

- Septynioliktosios Vyriausybės programoje **numatytos specifinės azartinių lošimų kontrolės priemonės** (51 p.), tarp jų – **didinti pažangiomis technologijomis pagrįstą lošimų kontrolę**.
- Įstatymo projektas parengtas įgyvendinant Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 patvirtinto **Vyriausybės programos įgyvendinimo plano IV prioriteto „Darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra“ 4.2 krypties „Verslo sąlygų ir investicinės aplinkos gerinimas, vartotojų teisių apsaugos stiprinimas“ 4.2.12 papunktyje numatyto darbo „Vartotojų apsaugos sistemos veiksmingumo didinimas, sukuriant aiškų ir skaidrų reguliavimą, optimizuojant vartotojų apsaugos procesus“ 6 dalį, kurioje numatyta iki 2017 m. II ketvirčio parengti **Azartinių lošimų įstatymo pataisas, reglamentuojančias visų lošimo automatų sujungimą į kontrolės sistemą ir griežtinančias grynųjų pinigų prie lošimo stalų kontrolę**.**

Dalykinio vertinimo išvada:

- Siūlytume svarstyti Vyriausybės posėdžio **B dalyje**.
- Finansų ministerijai siūlytume iki projekto svarstymo Vyriausybės posėdyje **papildomai pateikti derinimo pažymą** dėl 2017-04-05 gautų azartinių lošimų veiklą Lietuvoje organizuojančių bendrovių pastabų ir pasiūlymų.

Skyriaus patarėjas

Vaclovas Medišauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-04-18 Nr. ((7.28-04)-5K-1707137)-6K-1401808
į 2017-04-03 Nr. NV-853

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Finansų ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos pažangos departamento Biudžeto ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos skyriaus 2017 m. balandžio 3 d. pažymoje Nr. NV-853 „Dėl Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 14¹ ir 16¹ straipsniais įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projekto“ pateiktą siūlymą atsižvelgti į Teisingumo ministerijos antrinėje išvadoje išdėstytas pastabas bei pasiūlymus, teikia patikslintą ir su Teisingumo ministerija darbo tvarka suderintą Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ ir 16¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Argumentai dėl Teisingumo ministerijos pasiūlymų, kuriems nepritarta, pateikti derinimo pažymoje.

Įstatymo projektą parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorius – Sigitas Mitkus, tel. 239 0070) Draudimo veiklos skyriaus (vedėja – Lolita Šumskaitė, tel. 239 0180) vyr. specialistė Giedrė Čeikienė (tel. 239 0171, el. paštas giedre.ceikiene@finmin.lt), Priežiūros tarnybos (direktorius – Virginijus Daukšys, tel. 233 6246) Teisėkūros, personalo ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėjas Arnoldas Dilba (tel. 233 6246, el. paštas arnoldas.dilba@lpt.lt) ir Lošimo įrenginių tipų tvirtinimo ir registro skyriaus vedėjas Simas Levulis (tel. 233 6246, el. paštas simas.levulis@lpt.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projektas, 3 lapai.
3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
4. Aiškinamasis raštas, 9 lapai.
5. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

Giedrė Čeikienė, tel. 239 0171, el. p. giedre.ceikiene@finmin.lt

lydrastis_LRV_ALI_sujungimas 2017 04 10

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-03-22 Nr. (7.28-04)-6K-1402422

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Finansų ministerija teikia po 2016 m. gegužės 3 d. ministerijų atstovų pasitarimo patikslintą Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, IV prioriteto „Darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra“ 4.2 krypties „Verslo sąlygų ir investicinės aplinkos gerinimas, vartotojų teisių apsaugos stiprinimas“, 4.2.12 papunktyje numatyto darbo „Vartotojų apsaugos sistemos veiksmingumo didinimas, sukuriant aiškų ir skaidrų reguliavimą, optimizuojant vartotojų apsaugos procesus“ 6 dalį, kurioje numatyta iki 2017 m. II ketvirčio parengti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo pataisas, numatančius visų lošimo automatų sujungimą į kontrolės sistemą ir griežtinančius grynųjų pinigų prie lošimo stalų kontrolę, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015 m. gegužės 29 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-P-60-4-9 „Lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo valstybinė priežiūra“ rekomendacijų įgyvendinimo plano 2 punkte išdėstytą pavedimą parengti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 pakeitimo įstatymo projektą ir Administracinės naštos mažinimo 2016–2017 metais priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. 124 „Dėl Administracinės naštos mažinimo 2016–2017 metais priemonių plano patvirtinimo“, 45 priemonę, įpareigojančią parengti Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 pakeitimo įstatymo projektą, numatant reikalavimą lošimų organizatoriams lošimo automatus sujungti į lošimo įrenginių kontrolės sistemą.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti skaidrią ir efektyvią lošimo automatų duomenų apskaitą ir veikimo kontrolę, užtikrinti efektyvesnę pinigų plovimo prevenciją, sugriežtinti grynųjų pinigų ir žetonų, įmokėtų prie lošimo stalų, apskaitą ir kontrolę, sumažinti lošimų organizatoriams tenkančią administracinę naštą, susijusią su lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymu ir finansinių ataskaitų teikimu fiziniu būdu, atsisakyti lošimo automatų plombavimo, lošimo automatų veikimo kontrolę vykdyti ne tik fiziniu, bet ir nuotoliniu būdu. Tai bus įgyvendinta įpareigojant lošimų organizatorius visus lošimo automatus sujungti į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą, skirtą automatų identifikaciniais (automato serija ir numeris), veikimo ir elektroninių skaitiklių duomenims fiksuoti, apdoroti, saugoti ir perduoti Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Priežiūros tarnyba) valdomai lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai bei įpareigojant lošimų organizatorius filmuoti prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventORIZACIJĄ ir periodiškai teikti inventORIZACIJOS ataskaitas Priežiūros tarnybai.

Įstatymo projektas patikslintas atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos, Ūkio ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas. Taip pat Įstatymo projekto nuostatos patikslintos įvertinus susitikimų su lošimų verslo atstovais metu

lydraštis_LRV ALI sujungimas 2017 03 07

pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Argumentai dėl pasiūlymų, kuriems nepritarta, pateikti derinimo pažymoje.

Tikslinant Įstatymo projektą neatsižvelgta į Nacionalinės lošimų ir žaidimų verslo asociacijos 2016 m. vasario 23 d. raštu pateiktą siūlymą atsisakyti reikalavimo sujungti Lietuvoje eksploatuojamus riboto lošimo B kategorijos automatus į bendrą duomenų valdymo sistemą todėl, kad Valstybės kontrolės 2015-05-29 valstybinio audito ataskaitoje „Lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo valstybinė priežiūra“ pateiktoje rekomendacijoje siūloma sujungti lošimo automatus į kontrolės sistemą, nenumatant išimties B kategorijos lošimo automatams. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad šiuo metu Lietuvoje eksploatuojami 701 A kategorijos ir 3808 B kategorijos lošimo automatai. 2016 m. bendrosios lošimų organizatorių pajamos (gaunamos iš įplaukų atėmus išmokėtų laimėjimų sumas) organizuojant lošimus A kategorijos lošimo automatais sudarė 11,8 mln. eurų, o organizuojant lošimus B kategorijos lošimo automatais – 33,5 mln. eurų. Iš pateiktų skaičių matyti, kad B kategorijos lošimo automatai sudaro labai didelę lošimų lošimo automatais rinkos dalį ir generuoja daug pajamų, todėl šių automatų sujungimas yra itin svarbus užtikrinant efektyvią lošimo įrenginių duomenų apskaitą ir veikimo kontrolę. Atkreiptinas dėmesys, kad lošimų rinkos dalyviai nevienodai vertina siūlomus pakeitimus: dalis jiems pritaria ir jau šiuo metu turimus lošimo automatus yra sujungę į apskaitos sistemą arba ruošiasi tai padaryti.

Įstatymo projektą parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorius – Sigitas Mitkus, tel. 239 0070) Draudimo veiklos skyriaus (vedėja – Lolita Šumskaitė, tel. 239 0180) vyr. specialistė Giedrė Čeikienė (tel. 239 0171, el. paštas giedre.ceikiene@finmin.lt), Priežiūros tarnybos (direktorius – Virginijus Daukšys, tel. 233 6246) Teisėkūros, personalo ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėjas Arnoldas Dilba (tel. 233 6246, el. paštas arnoldas.dilba@lpt.lt) ir Lošimo įrenginių tipų tvirtinimo ir registro skyriaus vedėjas Simas Levulis (tel. 233 6246, el. paštas simas.levulis@lpt.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projektas, 4 lapai.
3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
4. Aiškinamasis raštas, 9 lapai.
5. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 10, 15,
16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ IR 16¹**

STRAIPSNIAIS

**ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ ir 16¹ straipsniais įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti finansų ministrą Vilių Šapoką, o jam negalint dalyvauti – finansų viceministrę Loretą Maskaliovienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2017-04-11

Finansų ministras
Vilius Šapoka
2017-04-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325
2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ ir 16¹
STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ ir 16¹ straipsniais įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, IV prioriteto „Darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra“ 4.2 krypties „Verslo sąlygų ir investicinės aplinkos gerinimas, vartotojų teisių apsaugos stiprinimas“, 4.2.12 papunktyje numatyto darbo „Vartotojų apsaugos sistemos veiksmingumo didinimas, sukuriant aiškų ir skaidrų reguliavimą, optimizuojant vartotojų apsaugos procesus“ 6 dalį, kurioje numatyta iki 2017 m. II ketvirčio parengti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo pataisas, numatančias visų lošimo automatų sujungimą į kontrolės sistemą ir griežtinančias grynųjų pinigų prie lošimo stalų kontrolę, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015 m. gegužės 29 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-P-60-4-9 „Lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo valstybinė priežiūra“ rekomendacijų įgyvendinimo plano 2 punkte išdėstytą pavedimą parengti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 pakeitimo įstatymo projektą ir Administracinės naštos mažinimo 2016–2017 metais priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. 124 „Dėl Administracinės naštos mažinimo 2016–2017 metais priemonių plano patvirtinimo“, 45 priemonę, įpareigojančią parengti Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 pakeitimo įstatymo projektą, numatant reikalavimą lošimų organizatoriams lošimo automatus sujungti į lošimo įrenginių kontrolės sistemą.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti skaidrią ir efektyvią lošimo automatų duomenų apskaitą ir veikimo kontrolę, užtikrinti efektyvesnę pinigų plovimo prevenciją, sugriežtinti grynųjų pinigų ir žetonų, įmokėtų prie lošimo stalų, apskaitą ir kontrolę, sumažinti lošimų organizatoriams tenkančią administracinę naštą, susijusią su lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymu ir finansinių ataskaitų teikimu fiziniu būdu, atsisakyti lošimo automatų plombavimo, lošimo automatų veikimo kontrolę vykdyti ne tik fiziniu, bet ir nuotoliniu būdu. Tai bus įgyvendinta įpareigojant lošimų organizatorius visus lošimo automatus sujungti į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą, skirtą automatų identifikaciniams (automato serija ir numeris), veikimo ir elektroninių skaitiklių duomenims fiksuoti, apdoroti, saugoti ir perduoti Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Priežiūros tarnyba) valdomai lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai bei įpareigojant lošimų organizatorius filmuoti prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventORIZACIJĄ ir periodiškai teikti inventORIZACIJOS ataskaitas Priežiūros tarnybai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorius – Sigitas Mitkus, tel. 239 0070) Draudimo veiklos skyriaus (vedėja – Lolita Šumskaitė, tel. 239 0180, el. paštas lolita.sumskaitė@finmin.lt) vyr. specialistė Giedrė Čeikienė (tel. 239 0171, el. paštas giedre.ceikiene@finmin.lt), Priežiūros tarnybos (direktorius – Virginijus Daukšys, tel. 233 6246) Teisėkūros, personalo ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėjas Arnoldas Dilba (tel. 233 6246, el. paštas arnoldas.dilba@lpt.lt) ir Lošimo įrenginių tipų tvirtinimo ir registro skyriaus vedėjas Simas Levulis (tel. 233 6246, el. paštas simas.levulis@lpt.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal Azartinių lošimų įstatymą Priežiūros tarnyba yra atsakinga už lošimų organizatorių veiklos priežiūrą ir kontrolę. Vadovaudamasi Azartinių lošimų įstatymo 29 straipsnio 2 punktu Priežiūros tarnyba tikrina, kaip lošimų organizatoriai lošimų organizavimo vietose laikosi Azartinių lošimų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų. Atlikdama jai pavestas funkcijas, Priežiūros tarnyba visuose Lietuvos miestuose, kuriuose yra lošimų organizavimo vietos, atlieka tikrinimus, skirdama papildomas lėšas transportui ir žmogiškuosius išteklius. Tikrinimų metu, be kita ko, nustatoma, ar eksploatuojami lošimo įrenginiai įrašyti į Lietuvos lošimo įrenginių registrą, ar tinkamai užplombuoti ir sertifikuoti, ar naudojama Priežiūros tarnybos patvirtinta programinė įranga, ar pildomi lošimo įrenginių apskaitos žurnalai.

Azartinių lošimų įstatymo 16 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad turi būti pildomi lošimo įrenginių apskaitos žurnalai, kurių formą ir tvarką nustato Priežiūros tarnyba. Lošimo įrenginio apskaitos žurnalo pildymo taisyklių, patvirtintų Priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. DI-10 „Dėl Lošimo įrenginio apskaitos žurnalo pildymo taisyklių ir šio žurnalo formos patvirtinimo“, 4 punkte nustatyta, kad turi būti pildomas atskiras kiekvieno lošimo įrenginio apskaitos žurnalas. Be kitų minėtose taisyklėse nustatytų reikalavimų, pasikeitus lošimo įrenginio tipui, sertifikatui, prieš nuplombuojant ar užplombavus lošimo įrenginyje esančią plombuojamąją dėžę, kurioje įrengtas mikroprocesorius, pastovioji, įrašomoji netrinioji bei operatyvioji atmintinė ir jungikliai, kuriais gali būti keičiama procentinė laimėjimų fondo dalis, bendrovė privalo pildyti lošimo įrenginio apskaitos žurnalo lošimo įrenginio techninių duomenų dalį. Šių ir kitų minėtose taisyklėse nustatytų reikalavimų įgyvendinimas didina lošimus organizuojančių bendrovių laiko ir finansines sąnaudas.

Azartinių lošimų įstatymo 29 straipsnio 10 punktu Priežiūros tarnybai suteikta teisė nustatyti, kokias finansines ataskaitas ir kokia tvarka turi teikti lošimus organizuojanti bendrovė. Kad būtų užtikrinta nuolatinė lošimo įrenginių kontrolė, bendrovės, eksploatuojančios lošimo įrenginius, vadovaudamasi Lošimus organizuojančių bendrovių finansinių ataskaitų sudėties ir jų pateikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. DI-4 „Dėl Lošimus organizuojančių bendrovių finansinių ataskaitų sudėties ir jų pateikimo Lošimų priežiūros tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, privalo pasibaigus kiekvienam finansinių metų mėnesiui Priežiūros tarnybai pateikti lošimo automatų skaitiklių rodmenų ir laimėjimų fondo ataskaitas. Lošimus organizuojančios bendrovės darbuotojas kiekvieną mėnesį ranka nurašo kiekvieno lošimo automato skaitiklių duomenis, įkelia juos į kompiuterines laikmenas ir siunčia Priežiūros tarnybai. Akivaizdu, kad tokiu būdu renkant duomenis galimos ir žmogiškosios klaidos. Priežiūros tarnyba, gavusi minėtus duomenis, turi sutikrinti juos su prieš tai buvusio laikotarpio ataskaitos skaitiklių duomenimis, tačiau dėl didelio lošimo automatų skaičiaus (per 4500) ir ribotų žmogiškųjų išteklių sutikrinti visus duomenis ne visuomet pajėgiama. Tai taip pat didina administracinę naštą, tenkančią tiek lošimus organizuojančioms bendrovėms, tiek Priežiūros tarnybai.

Taip pat, vadovaudamasi minėtu tvarkos aprašu, lošimus lošimo namuose (kazino) organizuojanti bendrovė privalo pasibaigus kiekvienam finansinių metų mėnesiui Priežiūros tarnybai pateikti lošimo stalų dienos rezultatų ataskaitą, kurioje pateikiamas kiekvienos dienos visų eksploatuojamų lošimo stalų bendras rezultatas (nėra atskirai pateikiamas kiekvieno lošimo stalo dienos rezultatas). Jeigu Priežiūros tarnybai reikėtų patikrinti lošimus lošimo namuose (kazino) organizuojančios bendrovės vieno mėnesio lošimo stalų dienos rezultatų ataskaitoje pateiktus duomenis, ji turėtų peržiūrėti kiekvieno lošimo stalo viso mėnesio nepertraukiamą skaitmeninio vaizdo įrašą. Kadangi Azartinių lošimų įstatyme nėra nustatyti skaitmeninio vaizdo įrašymo sistemos kokybės reikalavimai, neretai skaitmeninio vaizdo įrašai yra prastos kokybės ir nėra galimybės tinkamai sutikrinti lošimo stalų dienos rezultatų ataskaitoje pateiktų duomenų su vaizdo įrašuose užfiksuota informacija. Priežiūros tarnyba papildomą lošimo stalų kontrolę vykdo tikrinimų lošimo namuose (kazino) metu stebėdama ir vertindama lošimo namų (kazino) darbuotojų veiksmus atliekant prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventorizaciją (toliau – inventorizacija).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad kiekviena bendrovė, organizuojanti azartinius lošimus ir eksploatuojanti lošimo automatus, turi juos laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis sujungti į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą, kuri skirta lošimo automatų identifikaciniais (automato serija ir numeris), veikimo ir elektroninių skaitiklių duomenims fiksuoti, apdoroti, saugoti ir perduoti Priežiūros tarnybos administruojamai lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai.

Įstatymo projekte apibrėžiamos esminės sąvokos, detalai reglamentuojami reikalavimai, taikomi elektroninei lošimo automatų duomenų valdymo sistemai.

Įstatymo projektu nesiūloma į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą jungti lažybų įrenginių ir lošimo stalų, nes jų veikimo ir finansinė kontrolė užtikrinama kitais būdais. Lažybų įrenginio ir lošimo automato veikimo principai iš esmės yra skirtingi. Lažybų įrenginyje nėra mechaninių ar elektroninių skaitiklių, į jį negalima įmokėti žetonų ar pinigų, lažybų įrenginys neišmoka laimėjimų, lošėjas su lažybų įrenginiu neturi fizinio kontakto ir su juo neatlieka jokių veiksmų – visi veiksmai atliekami per lažybų tarpininką. Statymai dėl lažybų įrenginio atsitiktinai parenkamų lažybų įvykių yra atliekami lošėjui išreiškiant savo valią apie norimą atlikti statymą lažybų tarpininkui, kuris priima iš lošėjo statymą sumą, kasos aparatu fiksuoja duomenis apie statymą, atspausdina lažybų korteles ir išmoka laimėjimus lažybų punkte lošėjui pateikus lažybų kortelę. Pažymėtina, kad visos lažybų punktuose vykstančios piniginės operacijos priimant statymus ir išmokant laimėjimus yra fiksuojamos kasos aparatu. Už lažybų įrenginiais sukuriamus lažybų įvykius atliktų statymų duomenys yra apskaitomi bendrovių centralizuotose apskaitos sistemose – lažybų įrenginiai jau šiuo metu yra sujungti į sistemą, užtikrinančią bendrą duomenų apskaitą.

Siekiant užtikrinti skaidrią ir efektyvią lošimo stalų įplaukų ir išmokų apskaitą ir kontrolę, Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad lošimus lošimo namuose (kazino) organizuojanti bendrovė ne rečiau kaip kartą per parą privalėtų atlikti inventORIZACIJĄ. InventORIZACIJOS rezultatai turės būti fiksuojami užpildant inventORIZACIJOS ataskaitą, kuri turės būti pateikta Priežiūros tarnybai elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip kitą darbo dieną. InventORIZACIJOS ataskaitos formą ir jos pildymo tvarką nustatys Priežiūros tarnyba. Taip pat Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad lošimo namuose (kazino) įrengta skaitmeninio vaizdo įrašymo sistema turės veikti atliekant inventORIZACIJĄ. Lošimų priežiūrai reikalingų skaitmeninio vaizdo įrašymo sistemos vaizdo įrašų reikalavimus nustatys Priežiūros tarnyba. Lošimų organizatorius privalės įrašus saugoti 45 dienas, o kai nagrinėjama lošėjo pretenzija ar atliekamas lošimų organizatoriaus patikrinimas, – iki pretenzijos išnagrinėjimo ar lošimų organizatoriaus patikrinimo pabaigos. Priėmus Įstatymo projektą Priežiūros tarnyba turės galimybę atlikti atskirai kiekvieno lošimo stalo kiekvienos dienos inventORIZACIJOS stebėseną ir kontrolę, o norint patikrinti inventORIZACIJOS ataskaitoje pateiktus duomenis nebereikės papildomai peržiūrėti kiekvieno lošimo stalo paros nepertraukiamo skaitmeninio vaizdo įrašo, užteks peržiūrėti tik konkrečios inventORIZACIJOS vaizdo įrašą. Stebėseną ir kontrolę taps efektyvesnė, sumažės laiko ir žmogiškųjų išteklių sąnaudos, informacija apie lošimo stalų rezultatus bus pateikiama operatyviai, o galimi pažeidimai nustatomi nedelsiant.

Priėmus Įstatymo projektą lošimo automatų duomenų apskaita ir veikimo kontrolė bus vykdoma elektroninėmis priemonėmis, tai yra nuotoliniu būdu. Taip bus sudarytos sąlygos atsisakyti lošimo automatų plombavimo, kuris šiuo metu atliekamas lošimo automato sertifikavimo metu. Azartinių lošimų įstatymo 16 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad kiekvienas lošimo įrenginys turi turėti akredituotos įstaigos išduotą sertifikatą, kuriuo patvirtinama, kad lošimo įrenginys atitinka Azartinių lošimų įstatymo ir Priežiūros tarnybos nustatytus reikalavimus. Pažymėtina, kad pagal dabartinį teisinį reglamentavimą bendrovėms atlikus bet kokius intervencinius veiksmus, susijusius su eksploatuojamais lošimo įrenginiais, ir pažeidus arba nuėmus lošimo įrenginių plombas, sertifikatas nustoja galioti, todėl norint toliau eksploatuoti lošimo įrenginius, privaloma pakartotinai juos sertifikuoti, o kartu ir plombuoti. Šie veiksmai verslui sukelia finansinę naštą.

Atsisakius lošimo automatų plombavimo būtų sudarytos sąlygos atsisakyti ir lošimo automatų pakartotinio sertifikavimo tais atvejais, kai atlikus intervencinius veiksmus, susijusius su eksploatuojamais lošimo įrenginiais, nesikeičia lošimo įrenginio programinė įranga ir tipas. Priežiūros tarnybos turimais duomenimis, vidutinė vieno lošimo automato sertifikavimo kaina yra apie 239 eurai (2015 m. buvo 207 eurai). 2016 metais lošimo automatai buvo pakartotinai sertifikuoti 599 kartus (2015 m. – 997 kartus), skaičiuoti atvejai, kai dėl intervencinių veiksmų nesikeitė lošimo įrenginio programinė įranga ir tipas. Taigi lošimų organizatorių išlaidos, susijusios su lošimo automatų plombavimu ir pakartotiniu sertifikavimu, kai atlikus intervencinius veiksmus, susijusius su eksploatuojamais lošimo įrenginiais, nesikeitė lošimo įrenginių programinė įranga ir tipas, 2016 metais sudarė apie 143 161 eurus (2015 m. – 206 379 eurai).

Pažymėtina, kad lošimų organizatoriai, kiekvieną kartą pakartotinai sertifikavę lošimo įrenginius ir gavę akredituotos įstaigos (laboratorijos) išduotą sertifikatą, ir vadovaudamiesi Lietuvos lošimo įrenginių registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 530 „Dėl Lietuvos lošimo įrenginių registro įsteigimo ir Lietuvos lošimo įrenginių registro nuostatų patvirtinimo“, 26 punktu, privalo Priežiūros tarnybai pateikti prašymą pakeisti atitinkamo lošimo įrenginio Registro duomenis ir kartu pateikti lošimo įrenginio sertifikato kopiją bei sumokėti valstybės nustatytą rinkliavą už kiekvieną lošimo įrenginį, kas taip pat didina administracinę naštą lošimo organizatoriams.

Priėmus Įstatymo projektą bus sudarytos sąlygos atsisakyti lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymo ir finansinių ataskaitų teikimo fiziniu būdu. Pagal šiuo metu galiojančią tvarką lošimų organizatoriai pasibaigus kiekvienam finansinių metų mėnesiui Priežiūros tarnybai teikia lošimo automatų skaitiklių rodmenų ir laimėjimų fondo ataskaitas. Lošimus organizuojančių bendrovių darbuotojai duomenis nurašo ranka, vėliau suveda juos į kompiuterį. Dėl gaunamų duomenų kiekio, teikimo periodiškumo, pateikimo formos ir ataskaitose pasitaikančių klaidų, Priežiūros tarnybos vykdoma lošimo organizavimo veiklos kontrolė nėra pakankamai efektyvi. Lošimo automatus sujungus į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą lošimo automatų skaitiklių duomenys bus fiksuojami ir perduodami lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai elektroniniu būdu, taip ne tik užtikrinant Priežiūros tarnybai teikiamų duomenų teisingumą, bet ir sudarant sąlygas lošimų organizatoriams efektyviau valdyti verslą.

Įstatymo projekte teikiama nuostata, kad elektronine lošimo automatų duomenų valdymo sistema turi būti užtikrinamas nuolatinis lošimo automato identifikacinių, veikimo ir elektroninių skaitiklių duomenų perdavimas tam tikrais intervalais į Priežiūros tarnybos administruojamą elektroninę sistemą. Tai suteiks Priežiūros tarnybai galimybę gauti tikrus ir objektyvius duomenis apie lošimo automatų eksploatavimo tvarkos pažeidimus ir nedelsiant pradėti lošimo organizatoriaus patikrinimą. Pažymėtina, kad nauja automatų duomenų apskaitos ir veikimo kontrolės sistema nepakeis šiuo metu galiojančios fizinių lošimo automatų tikrinimo tvarkos, o sudarys sąlygas sumažinti lošimo automatų patikrinimų lošimų organizavimo vietose skaičių. Elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos duomenys taip pat bus naudojami atliekant ūkio subjekto rizikos vertinimą. Naudodamasi šiais duomenimis, Priežiūros tarnyba turės galimybę objektyviau įvertinti prižiūrimų ūkio subjektų rizikingumą ir atkreipti dėmesį į rizikingiausius subjektus. Priėmus siūlomus pakeitimus, Priežiūros tarnybos atliekami tikrinimai bus efektyvesni, į azartinių lošimų organizavimo tvarkos pažeidimus bus reaguojama greičiau, lengviau bus nustatyti rizikingiausius ūkio subjektus, kurių veiksmai didina žalą saugomoms vertybėms ir visuomenei.

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad elektroninė automatų duomenų valdymo sistema turi turėti akredituotos įstaigos išduotą sertifikatą, kuriuo patvirtinamas šioje sistemoje fiksuojamų, apdorojamų, saugomų ir lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai perduodamų duomenų patikimumas, lošimo automatų kontrolės informacinės sistemos gaunami duomenys bus apsaugoti nuo klastojimo. Techninius lošimo automatų duomenų valdymo sistemos reikalavimus nustatys Priežiūros tarnyba.

Įstatymo projektu siūlomas reglamentavimas ne tik užtikrins efektyvią lošimo įrenginių veikimo kontrolę, duomenų patikimumą, apskaitos skaidrumą, efektyvesnę pinigų plovimo

prevenciją, bet ir galės pasitarnauti ateityje svarstant lošimo automatų apmokestinimo alternatyvas, tai yra, svarstant galimybę lošimo automatų apmokestinti ne fiksuotu loterijų ir lošimų mokesčiu, mokamu kas mėnesį už kiekvieną lošimo automata, kaip yra nustatyta šiuo metu galiojančiame Lietuvos Respublikos loterijų ir lošimų mokesčio įstatyme Nr. IX-326, bet taikyti procentinį mokestį nuo lošimo organizatorių bendrųjų pajamų, gaunamų iš įplaukų atėmus išmokėtus laimėjimus. Ateityje lošimo automatų duomenų valdymo sistemos teikiamais duomenimis taip pat galėtų naudotis institucija, atsakinga už mokesčių administravimą.

Priežiūros tarnybos turimais duomenimis, šiuo metu Lietuvoje eksploatuojamas **701 A kategorijos lošimo automatas**, dauguma jų yra gana modernūs, tai yra naudoja pažangius duomenų perdavimo protokolus. Dėl to, atlikus lošimo automatų nustatytų parametrų pakeitimus ir lošimo automatų sujungus į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą, jau dabar Priežiūros tarnybai galėtų būti teikiama visa Įstatymo projekte numatyta informacija apie šiuos lošimo automatų.

Taip pat šiuo metu yra eksploatuojami **3808 B kategorijos lošimo automatai**, iš kurių:

- 785 lošimo automatai naudoja stipriai išplėtotus komunikacinius protokolus. Atlikus šių lošimo automatų nustatytų parametrų pakeitimus ir lošimo automatų sujungus į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą, jau dabar lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai galėtų būti teikiama visa Įstatymo projekte nustatyta informacija.

- 1179 lošimo automatai taip pat naudoja komunikacinius protokolus, tačiau juose reikėtų atlikti programinės įrangos pakeitimus tam, kad sujungti į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą lošimo automatai galėtų lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai teikti visą Įstatymo projekte nustatytą informaciją.

- 1844 lošimo automatai yra maždaug 10 metų senumo ir neturi galimybės perduoti informacijos elektronei lošimo automatų duomenų valdymo sistemai, todėl juos reikėtų atitinkamai pritaikyti (reikėtų įdiegti papildomą įrangą, kurios kaina priklauso nuo įdiegto komunikacinio protokolo).

Vertinant elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos įdiegimo išlaidas lošimo organizatoriams konsultuotasi su trimis bendrovėmis, kuriančiomis produktus ir paslaugas, apimančias internetinius lošimus, tarnybinėmis stotimis paremtas lošimų sistemas ir sprendimus, kurie leidžia lošimų priežiūros institucijoms stebėti ir kontroliuoti visą lošimų aplinką. Šių bendrovių preliminariniu vertinimu, elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos įdiegimo išlaidos lošimų organizatoriams siektų nuo 1,8 iki 2,6 mln. eurų. Skaičiuojant preliminarą elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos įdiegimo kainą įvertintos išlaidos, reikalingos programinei ir techninei įrangai įsigyti, montavimo darbams atlikti. Preliminarus vertinimas atliktas atsižvelgiant į tai, kad jau dabar visi eksploatuojami lošimo automatai gali būti sujungti į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą. Vadovaujantis Reikalavimų lošimo įrenginiams bei lošimų stalams, patvirtintų Priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. DI-31 „Dėl Reikalavimų lošimų įrenginiams bei lošimų stalams patvirtinimo“, 16 punktu, lošimo automatas turi būti tokios konstrukcijos, kad jį galima būtų įjungti į kontrolės sistemą, tačiau nėra nustatyti reikalavimai, kokią informaciją lošimo automatai turi perduoti į kontrolės sistemą, todėl dalis naudojamų B kategorijos lošimo automatų yra pagaminti taip, kad galėtų būti sujungti į kontrolės sistemą, tačiau galimybės šiai sistemai teikti informacijos neturi. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte nustatyta informacija į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą galėtų būti teikiama ne iš visų B kategorijos lošimo automatų.

Tuo atveju, jeigu lošimų lošimo automatais organizatoriai nuspręstų visus minėtus 1844 lošimo automatų pakeisti naujais, kas nėra būtina, jų bendra įsigijimo vertė preliminariais vertinimais būtų apie 9,2 mln. eurų (Priežiūros tarnybai išanalizavus B kategorijos lošimo automatų įsigijimo 2016–2017 m. dokumentus nustatyta, kad vidutinė modernaus lošimo automato kaina, įskaitant pridėtinės vertės mokestį, yra apie 5000 eurų).

Lošimų rinkos dalyviai nevienodai vertina siūlomus pakeitimus: dalis pritaria siūlomiesiems pakeitimams ir jau šiuo metu savo veiklai palengvinti turimus lošimo automatų yra sujungę į apskaitos sistemą arba ruošiasi tai padaryti. Toks sujungimas lošimų organizatoriui suteikia

galimybę operatyviai gauti patikimus duomenis ir apsaugoti lošimo automatus nuo personalo ar klientų manipuliacijų jais. Kita dalis lošimų organizatorių, kurie keičiantis technologijoms neatnauja lošimo automatų ir iki šiol naudoja senesnio modelio lošimo automatus, siūlymams nepritaria.

Atsižvelgiant į tai, kad ne visi šiuo metu eksploatuojami lošimo automatai galės būti sujungti į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą, Įstatymo projektu siūloma nustatyti pereinamąjį laikotarpį minėtam reikalavimui įgyvendinti, tai yra siūloma nustatyti, kad visi lošimų automatai privalės būti sujungti į lošimus organizuojančios bendrovės elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą nuo 2020 m. lapkričio 1 dienos. Iki tos datos bendrovės, nesujungusios lošimo automatų į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą, turės pildyti lošimo įrenginių apskaitos žurnalus ir teikti Priežiūros tarnybai finansines ataskaitas pagal seną tvarką, o bendrovės, techniškai pasirengusios lošimo automatus sujungti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą ir prijungti ją prie lošimo automatų kontrolės sistemos, galės tai padaryti nuo Įstatymo projekto įsigaliojimo datos, tai yra nuo 2018 m. lapkričio 1 d.

Lošimo automatų sujungimo į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą klausimu konsultuotasi su Danijos, Norvegijos, Švedijos, Italijos, Šveicarijos, Čekijos ir Estijos finansų ministerijų ir lošimų priežiūros tarnybų atstovais. Šiose šalyse buvo įgyvendinti lošimo automatų sujungimo į sistemą projektai ir jų nauda bei reikalingumu neabejojama.

Iš 1 ir 2 lentelėse pateiktų duomenų matyti, kokias bendrąsias pajamas uždirbo bendrovės ir kad dauguma jų 2015–2016 metais dirbo pelningai.

Lošimų organizatorių bendrosios pajamos (gaunamos iš įplaukų, atėmus išmokėtų laimėjimų sumas), gautos iš A ir B kategorijos lošimo automatų 2015 m. ir 2016 m.

1 lentelė¹

Organizuojamų lošimų rūšis	2015 m., eurai	2016 m., eurai
A kategorijos automatai	11 132 653	11 801 349
B kategorijos automatai	32 505 121	33 489 666

Bendrovių, organizuojančių lošimus A ir B kategorijų lošimo automatais, grynas pelnas (nuostolis) 2015–2016 metais

2 lentelė²

Grynas pelnas (nuostolis), eurai	
2015 metų (audituotas)	2016 metų (neaudituotas)
10 799 357	7 343 724

3 lentelėje pateikti skaičiavimai, kokią procentinę visų Lietuvoje eksploatuojamų lošimo automatų dalį sudaro konkrečios bendrovės lošimo automatai, ir numatomos bendrovių išlaidos dėl Įstatymo projekte nustatytų reikalavimų įgyvendinimo. Konkrečios bendrovės numatomų išlaidų suma apskaičiuota atsižvelgiant į bendrovių, kuriančių tarnybinėmis stotimis paremtas lošimų sistemas ir sprendimus, kurie leidžia lošimų priežiūros institucijoms stebėti ir kontroliuoti visą lošimų aplinką, Priežiūros tarnybai pateiktus preliminarinius skaičiavimus. Preliminariu vertinimu, elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos įdiegimo išlaidos lošimų organizatoriams siektų nuo 1,8 iki 2,6 mln. eurų.

Preliminarios elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos įdiegimo išlaidos (programinei ir techninei įrangai įsigyti, montavimo darbams atlikti)

3 lentelė

¹ Šaltinis – Priežiūros tarnyba.

² Šaltinis – Priežiūros tarnyba.

Eil. Nr.	Bendrovės pavadinimas	A ir B kategorijų lošimo automatų kiekis, procentais	Preliminarios 3 metų išlaidos	
			Nuo, eurai	Iki, eurai
1.	UAB „A“	4	72 000	104 000
2.	UAB „B“	39	702 000	1 014 000
3.	UAB „C“	14	252 000	364 000
4.	UAB „D“	14	252 000	364 000
5.	UAB „E“	13	234 000	338 000
6.	UAB „F“	8	144 000	208 000
7.	UAB „G“	1	18 000	26 000
8.	UAB „H“	1	18 000	26 000
9.	UAB „I“	5	90 000	130 000
10.	UAB „J“	1	18 000	26 000
Iš viso:		100	1 800 000	2 600 000

3 lentelėje 2,6 mln. eurų suma bendrovėms paskirstyta proporcingai pagal turimą lošimo automatų skaičių, tačiau atsižvelgus į vienos bendrovės pateiktą informaciją, kad Įstatymo projekto įgyvendinimas jiems nieko nekainuotų, planuojama didžiausia išlaidų suma sumažėtų nuo 2,6 mln. eurų iki 2,2 mln. eurų (žiūrėti 4 lentelę).

4 lentelėje pateikti skaičiavimai, kokią procentinę grynojo pelno dalį sudarys bendrovių išlaidos dėl Įstatymo projekte nustatytų reikalavimų įgyvendinimo.

Preliminarios bendrovių, organizuojančių lošimus A ir B kategorijų lošimo automatais, Įstatymo projekto įgyvendinimo išlaidos (modifikuojant įrenginius)

4 lentelė³

Eil. Nr.	Bendrovės pavadinimas	A ir B kategorijų lošimo automatų kiekis, procentais	3 metų išlaidos dėl Įstatymo projekto įgyvendinimo, eurai	1 metų išlaidos dėl Įstatymo projekto įgyvendinimo, eurai	2015 m. grynas pelnas (nuostolis), eurai	Išlaidų dėl Įstatymo projekto įgyvendinimo vienų metų dalis nuo 2015 m. grynojo pelno, procentais
1	UAB „A“	4	104 000	34 667	1 019 813	3,4
2	UAB „B“	39	1 014 000	338 000	3 621 560	9,3
3	UAB „C“	14	364 000	121 333	1 086 858	11,2
4	UAB „D“ ⁴	14	-	-	177 428	-
5	UAB „E“	13	338 000	112 667	2 570 212	4,4
6	UAB „F“	8	208 000	69 333	3 748 593	1,8
7	UAB „G“	1	26 000	8 667	-5 192	-
8	UAB „H“	1	26 000	8 667	23 411	37,0
9	UAB „I“	5	130 000	43 333	-1 257 088	-
10	UAB „J“	1	26 000	8 667	-186 238	-
Iš viso:		100	2 236 000	745 334	10 799 357	X

Atsižvelgiant į 3 lentelėje pateiktas didžiausias galimas išlaidas ir įvertinus tai, kad ne visos bendrovės turės išlaidų dėl Įstatymo projekto įgyvendinimo (žiūrėti 4 lentelę), apskaičiavus vienų metų išlaidų dalį nuo 2015 metų grynojo pelno procentais, manytina, kad Įstatymo projekto įgyvendinimas neturėtų neigiamai paveikti daugumos bendrovių veiklos rezultatų. Pažymėtina, kad nustačius Įstatymo projekto įgyvendinimo 3 metų pereinamąjį laikotarpį bendrovėms būtų sudaryta galimybė palaipsniui, netrikdant ūkinės komercinės veiklos, įgyvendinti Įstatymo projekto nuostatas, tai yra įdiegti elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą ir pritaikyti

³ Šaltinis – Priežiūros tarnyba.

⁴ Bendrovė pateikė Priežiūros tarnybai raštą, kad dėl Įstatymo projekto įgyvendinimo ji administracinės naštos nepatirs.

senesnius ir ne tokius modernius įrenginius taip, kad būtų galimybė teikti lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai visą Įstatymo projekte nustatytą informaciją.

Dėl Įstatymo projektu siūlomų nustatyti reikalavimų 45 dienas saugoti prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventORIZACIJOS vaizdo įrašus ir Priežiūros tarnybai kasdien perduoti duomenis apie prie kiekvieno lošimo stalo įmokėtas sumas ir žetonus pažymėtina, kad lošimų lošimo namuose (kazino) organizatoriai, siekdami užtikrinti skaidrią ir efektyvią lošimo stalų įplaukų ir išmokų kontrolę, šiuo metu patys savo vidaus kontrolės reikmėms filmuoja, įrašo ir pačių nusistatytą laikotarpį saugo vaizdo įrašus, kuriuose užfiksuota prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventORIZACIJA. Be to, lošimų lošimo namuose (kazino) organizatoriai kiekvieną dieną į savo duomenų bazę suveda duomenis apie prie kiekvieno lošimo stalo įmokėtas lėšas, todėl siūlomas reglamentavimas administracinę naštą lošimų organizatoriams didins minimaliai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas kriminogeninei situacijai įtakos neturės. Įstatymo projektas turės teigiamą įtaką vykdant korupcijos prevenciją – lošimo automatų sujungimas į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą didins ūkio subjektų veiklos patikrinimų skaidrumą ir aiškumą.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Pirminiais vertinimais, elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos įdiegimo išlaidos lošimų organizatoriams sudarys nuo 1,8 iki 2,2 mln. eurų. Šios sumos nurodytos darant prielaidą, kad lošimų organizatoriai modifikuos senesnio modelio automatus įdiegdami juose papildomus priedėlius. Atsižvelgdami į tai, kad 1844 B kategorijos lošimo automatai yra apie 10 metų senumo, lošimo operatoriai gali nuspręsti pakeisti savo turimus senus lošimo automatus naujais, tuomet išlaidos gali išaugti priklausomai nuo keičiamų lošimo automatų skaičiaus. Pabrėžtina, kad pagal bendrovių patvirtintus nusidėvėjimo normatyvus lošimo automatų naudingo tarnavimo laikas yra nuo 4 iki 10 metų (vidutiniškai 5 metai), todėl nemaža dalis lošimo automatų jau iki Įstatymo projekto įsigaliojimo dienos bus pakeisti naujais.

Atsižvelgiant į tai, kad reikalavimas lošimo automatus sujungti į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą lošimų organizatoriams gali tapti didele finansine našta, siūloma nustatyti, kad Įstatymo projektas įsigalios 2020 m. lapkričio 1 dieną. Iki šio termino lošimų organizatoriai galės palaipsniui pertvarkyti lošimo automatus, kad jie atitiktų naujus teisės aktų reikalavimus.

Priėmus Įstatymo projektą verslo subjektams sumažės administracinė našta, susijusi su lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymu ir finansinių ataskaitų teikimu fiziniu būdu.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti negaliojančiais nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus. Įstatymo projekte vartojamos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto nuostatomis keliami techniniai reikalavimai įrenginiams, nustatomos paslaugų taisyklės bei kiti reikalavimai, Įstatymo projektas bus notifikuotas Europos Komisijai pagal 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Priežiūros tarnyba iki 2018 m. rugpjūčio 1 d. turės patvirtinti techninius elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos reikalavimus ir šios sistemos prijungimo prie lošimo automatų kontrolės informacinės sistemos tvarkos aprašą, lošimo automatų kontrolės informacinės sistemos nuostatus ir lošimo automatų kontrolės informacinės sistemos duomenų saugos nuostatus. Taip pat Priežiūros tarnyba turės nustatyti skaitmeninio vaizdo įrašymo sistemos vaizdo įrašų reikalavimus, inventorizacijos ataskaitos formą ir jos pildymo tvarką.

Be to, reikės pripažinti netekusiu galios Priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. kovo 12 d. įsakymą Nr. DI-10 „Dėl Lošimo įrenginio apskaitos žurnalo pildymo taisyklių ir šio žurnalo formos patvirtinimo“ ir Priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. kovo 12 d. įsakymą Nr. DI-12 „Dėl Lošimo automatų plombavimo Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos plombomis taisyklių ir šios plombos patvirtinimo“ bei pakeisti Reikalavimus lošimo įrenginiams bei lošimų stalams, patvirtintus Priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. DI-31 „Dėl Reikalavimų lošimų įrenginiams bei lošimų stalams patvirtinimo“.

Priėmus Įstatymo projektą reikės pakeisti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. vasario 21 d. įsakymą Nr. 1K-062 „Dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Pirminiais vertinimais, Priežiūros tarnybos administruojamos lošimo automatų kontrolės informacinei sistemai sukurti ir įdiegti reikės 250 000 eurų. Šios išlaidos bus dengiamos iš valstybės biudžeto lėšų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia jam įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, yra „elektroninė lošimo automatų duomenų valdymo sistema“, „lošimo automatų kontrolės informacinė sistema“ ir „lošimo automato veikimo duomenys“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Finansų ministras
Vilijus Sapoka
2017-04-18

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ IR 16¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. **Vienkartinis didžiausias laimėjimas** – galima didžiausia suma, kurią lošėjas gali išlošti vieno lošimo metu, lygi statomos sumos bei automato ~~programoje~~ **programinės įrangos** nustatyto didžiausio laimėjimo koeficiento sandaugai.“

2. Papildyti 2 straipsnį 26 dalimi:

„26. **Automato kreditas (toliau – kreditas)** – pinigų suma, išreikšta automato programinės įrangos nustatytais lošimo vienetais.“

3. Papildyti 2 straipsnį 27 dalimi:

„27. **Automato veikimo duomenys (toliau – veikimo duomenys)** – duomenys apie automato programinės įrangos versiją, automato įjungimo ir išjungimo momento fiksavimą, automato durių atidarymo ir uždarymo momento fiksavimą lošimų organizavimo vietoje.“

4. Papildyti 2 straipsnį 28 dalimi:

„28. **Automatų kontrolės informacinė sistema (toliau – LAKIS)** – valstybės informacinė sistema, skirta tvarkyti elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos jai perduodamiems duomenims, kurie reikalingi automatų atitikčiai šio įstatymo 16 straipsnyje nustatytiems reikalavimams kontroliuoti.“

5. Papildyti 2 straipsnį 29 dalimi:

„29. **Elektroninė automatų duomenų valdymo sistema** – lošimus organizuojančios bendrovės naudojama elektroninė sistema, skirta automatų identifikaciniais (automato serija ir numeris), veikimo ir elektroninių skaitiklių duomenims tvarkyti ir perduoti LAKIS.“

6. Papildyti 2 straipsnį 30 dalimi:

„30. **Elektroninis skaitiklis** – automati įdiegta elektroninė sistema fiksuojanti automato apskaitos duomenis.“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Papildyti 10 straipsnį 7¹ dalimi:

„7¹. Draudžiama eksploatuoti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą nesusijungtus automatus.“

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) įrengta skaitmeninio vaizdo įrašymo sistema, veikianti atliekant lošimo namuose (kazino) prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventorizaciją (toliau – inventorizacija) (nuo įmokėtų sumų ir žetonų paėmimo nuo lošimo stalų momento iki jų suskaičiavimo ir inventorizacijos ataskaitos užpildymo) ir nepertraukiamai veikianti vykstant lošimui (jeigu organizuojami lošimai lošimo namuose (kazino), skaitmeninio vaizdo įrašymo sistema turi būti įrengta virš kiekvieno stalo). Lošimų priežiūrai reikalingų skaitmeninio vaizdo įrašymo sistemos vaizdo įrašų reikalavimus nustato Priežiūros tarnyba. Lošimus organizuojanti bendrovė privalo vaizdo įrašus saugoti 45 dienas, o kai nagrinėjama lošėjo pretenzija ar atliekamas lošimus organizuojančios bendrovės patikrinimas, ilgiau – iki pretenzijos išnagrinėjimo ar lošimus organizuojančios

bendrovės patikrinimo pabaigos, ir juos pateikti tik Priežiūros tarnybai, ikiteisminio tyrimo pareigūnams, prokurorams arba teismui. Pretenzijas raštu pareiškusiems lošėjams gali būti pateikiami tik jų lošimo vaizdo įrašai;“.

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 15¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 15¹ straipsniu:

„15¹ straipsnis. Įmokėtų sumų ir žetonų inventorizacija lošimo namuose (kazino)

1. Lošimus lošimo namuose (kazino) organizuojanti bendrovė ne rečiau kaip kartą per parą privalo atlikti inventorizaciją.

2. Inventorizacijos rezultatai fiksuojami užpildant inventorizacijos ataskaitą, kuri ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninių ryšių priemonėmis pateikiama Priežiūros tarnybai. Inventorizacijos ataskaitos formą ir jos pildymo tvarką nustato Priežiūros tarnyba.“

5 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Lošimus organizuojanti bendrovė turi teisę automatų laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis sujungti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą. Lošimus organizuojanti bendrovė, laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis nesujungusi automatų į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą, privalo pildyti automatų apskaitos žurnalus, kurių formą ir pildymo tvarką nustato Priežiūros tarnyba.“

2. Pakeisti 16 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Lošimus organizuojanti bendrovė privalo automatų laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis sujungti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą.“

3. Papildyti 16 straipsnį 9 dalimi:

„9. Kiekvienas į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą sujungtas automatas turi turėti elektroninius skaitiklius, kurie lošimo metu didėjančia tvarka fiksuotų šiuos automato duomenis:

- 1) už dalyvavimą lošime įmokėtus kredito arba piniginius vienetus;
- 2) laimėtus kredito arba piniginius vienetus;
- 3) lošimo namų (kazino) arba automatų salono kasoje apmokėtus kredito arba piniginius vienetus (jei tokia funkcija įdiegta automatais);
- 4) A kategorijos automatu laimėto kaupiamojo fondo kredito arba piniginius vienetus (jei tokia funkcija įdiegta automatais);
- 5) loštų lošimų skaičių.“

4. Papildyti 16 straipsnį 9 dalimi:

„9. Kiekvienas automatas turi turėti elektroninius skaitiklius, kurie lošimo metu didėjančia tvarka fiksuotų šiuos automato duomenis:

- 1) už dalyvavimą lošime įmokėtus kredito arba piniginius vienetus;
- 2) laimėtus kredito arba piniginius vienetus;
- 3) lošimo namų (kazino) arba automatų salono kasoje apmokėtus kredito arba piniginius vienetus (jei tokia funkcija įdiegta automatais);
- 4) A kategorijos automatu laimėto kaupiamojo fondo kredito arba piniginius vienetus (jei tokia funkcija įdiegta automatais);
- 5) loštų lošimų skaičių.“

5. Papildyti 16 straipsnį 10 dalimi:

„10. Lošimus organizuojanti bendrovė, kurios automatai sujungti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą, privalo užtikrinti galimybę Priežiūros tarnybai bet kuriuo metu nuotoliniu būdu prisijungti prie elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos ir peržiūrėti joje tvarkomus duomenis.“

6. Papildyti 16 straipsnį 10 dalimi:

„10. Lošimus organizuojanti bendrovė privalo užtikrinti galimybę Priežiūros tarnybai bet kuriuo metu nuotoliniu būdu prisijungti prie elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos ir peržiūrėti joje tvarkomus duomenis.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 16¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 16¹ straipsniu:

„16¹ straipsnis. Reikalavimai elektroninei automatų duomenų valdymo sistemai

1. Elektronine automatų duomenų valdymo sistema turi būti užtikrinamas automato identifikacinių (automato serija ir numeris), veikimo ir elektroninių skaitiklių duomenų:

- 1) fiksavimas ne rečiau kaip kas 1 valandą;
- 2) apdorojimas ir saugojimas ne trumpiau kaip 31 kalendorinę dieną;
- 3) perdavimas į LAKIS ne rečiau kaip kas 24 valandas.

2. Elektroninė automatų duomenų valdymo sistema turi fiksuoti veikimo duomenų pasikeitimo datą ir laiką.

3. Elektroninė automatų duomenų valdymo sistema turi atitikti šio straipsnio ir Priežiūros tarnybos nustatytus techninius reikalavimus ir turėti akredituotos įstaigos išduotą atitikties sertifikatą, kuriuo patvirtinama šios sistemos atitiktis šio įstatymo ir Priežiūros tarnybos nustatytiems techniniams reikalavimams ir šioje sistemoje tvarkomų ir LAKIS perduodamų duomenų patikimumas.

4. Turi būti užtikrinama elektroninėje automatų duomenų valdymo sistemoje tvarkomų ir į LAKIS perduodamų duomenų apsauga nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo.

5. Elektroninė automatų duomenų valdymo sistema prie LAKIS turi būti prijungta Priežiūros tarnybos nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Priežiūros tarnybos teisės ir pareigos

Priežiūros tarnyba, atlikdama jai pavestas funkcijas:

- 1) gauna informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti;
- 2) tikrina, kaip lošimų organizatoriai laikosi šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų lošimų organizavimo vietose;
- 3) tikrina lošimus organizuojančių bendrovių finansinę veiklą;
- 4) reikalauja, kad lošimų organizatoriai pateiktų paaiškinimus apie lošimų organizavimą;
- 5) nustato, kokiai lošimo rūšiai priskirti lošimą, jeigu jis neatitinka visų konkrečiai lošimo rūšiui nustatytų požymių arba atitinka kelioms lošimo rūšims nustatytus požymius;
- 6) nustato, kokias finansines ataskaitas ir kokia tvarka turi teikti lošimus organizuojanti bendrovė;
- 7) taiko lošimus organizuojančioms bendrovėms šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių lošimų organizavimą, nustatytas poveikio priemones.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnį, 5 straipsnio 2, 4 ir 6 dalis ir šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.
2. Šio įstatymo 2 straipsnis, 5 straipsnio 2, 4 ir 6 dalys įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d.
3. Lošimų priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos iki 2018 m. rugpjūčio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2017-04-11

Finansų ministras
Vilijus Šapoka
2017-04-11

19

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ IR 16¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. Vienkartinis didžiausias laimėjimas – galima didžiausia suma, kurią lošėjas gali išlošti vieno lošimo metu, lygi statomos sumos bei automato ~~programoje~~ **programinės įrangos** nustatyto didžiausio laimėjimo koeficiento sandaugai.“

2. Papildyti 2 straipsnį 26 dalimi:

„26. **Automato kreditas (toliau – kreditas)** – pinigų suma, išreikšta automato **programinės įrangos** nustatytais lošimo vienetais.“

3. Papildyti 2 straipsnį 27 dalimi:

„27. **Automato veikimo duomenys (toliau – veikimo duomenys)** – duomenys apie automato **programinės įrangos** versiją, automato įjungimo ir išjungimo momento fiksavimą, automato durelių atidarymo ir uždarymo momento fiksavimą lošimų organizavimo vietoje.“

4. Papildyti 2 straipsnį 28 dalimi:

„28. **Automatų kontrolės informacinė sistema (toliau – LAKIS)** – valstybės informacinė sistema, skirta tvarkyti elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos jai perduodamiems duomenims, kurie reikalingi automatų atitikčiai šio įstatymo 16 straipsnyje nustatytiems reikalavimams kontroliuoti.“

5. Papildyti 2 straipsnį 29 dalimi:

„29. **Elektroninė automatų duomenų valdymo sistema** – lošimus organizuojančios bendrovės naudojama elektroninė sistema, skirta automatų identifikaciniais (automato serija ir numeris), veikimo ir elektroninių skaitiklių duomenims tvarkyti ir perduoti LAKIS.“

6. Papildyti 2 straipsnį 30 dalimi:

„30. **Elektroninis skaitiklis** – automata įdiegta elektroninė sistema fiksuojanti automato apskaitos duomenis.“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Papildyti 10 straipsnį 7¹ dalimi:

„7¹. **Draudžiama eksploatuoti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą nesusijungtus automatus.**“

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) įrengta skaitmeninio vaizdo įrašymo sistema, **veikianti atliekant lošimo namuose (kazino) prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventorizaciją (toliau – inventorizacija) (nuo įmokėtų sumų ir žetonų paėmimo nuo lošimo stalų momento iki jų suskaičiavimo ir inventorizacijos ataskaitos užpildymo) ir nepertraukiamai veikianti vykstant lošimui (jeigu organizuojami lošimai lošimo namuose (kazino), skaitmeninio vaizdo įrašymo sistema turi būti įrengta virš kiekvieno stalo). Lošimų priežiūrai reikalingų skaitmeninio vaizdo įrašymo sistemos vaizdo įrašų reikalavimus nustato Priežiūros tarnyba. Lošimų organizatorius Lošimus**

organizuojanti bendrovė privalo vaizdo įrašus saugoti 45 dienas, o kai nagrinėjama lošėjo pretenzija ar atliekamas lošimus organizuojančios bendrovės patikrinimas, ilgiau – iki pretenzijos išnagrinėjimo ar lošimus organizuojančios bendrovės patikrinimo pabaigos, ir juos pateikti tik Priežiūros tarnybai, pretenzijas raštu pareiškusiems lošimo dalyviams ir ikiteisminio tyrimo pareigūnams, prokurorams arba teismui įstatymų nustatyta tvarka. Pretenzijas raštu pareiškusiems lošėjams gali būti pateikiami tik jų lošimo vaizdo įrašai;“.

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 15¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 15¹ straipsniu:

„15¹ straipsnis. Įmokėtų sumų ir žetonų inventorizacija lošimo namuose (kazino)

1. Lošimus lošimo namuose (kazino) organizuojanti bendrovė ne rečiau kaip kartą per parą privalo atlikti inventorizaciją.

2. Inventorizacijos rezultatai fiksuojami užpildant inventorizacijos ataskaitą, kuri ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninių ryšių priemonėmis pateikiama Priežiūros tarnybai. Inventorizacijos ataskaitos formą ir jos pildymo tvarką nustato Priežiūros tarnyba.“

5 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Turi būti pildomi lošimo įrenginių apskaitos žurnalai. Jų formą ir pildymo tvarką nustato Priežiūros tarnyba. Lošimus organizuojanti bendrovė turi teisę automatus laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis sujungti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą. Lošimus organizuojanti bendrovė, laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis nesujungusi automatų į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą, privalo pildyti automatų apskaitos žurnalus, kurių formą ir pildymo tvarką nustato Priežiūros tarnyba.“

2. Pakeisti 16 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Turi būti pildomi lošimo įrenginių apskaitos žurnalai. Jų formą ir pildymo tvarką nustato Priežiūros tarnyba. Lošimus organizuojanti bendrovė privalo automatus laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis sujungti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą.“

3. Papildyti 16 straipsnį 9 dalimi:

„9. Kiekvienas į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą sujungtas automatas turi turėti elektroninius skaitiklius, kurie lošimo metu didėjančia tvarka fiksuotų šiuos automato duomenis:

- 1) už dalyvavimą lošime įmokėtus kredito arba piniginius vienetus;
- 2) laimėtus kredito arba piniginius vienetus;
- 3) lošimo namų (kazino) arba automatų salono kasoje apmokėtus kredito arba piniginius vienetus (jei tokia funkcija įdiegta automatare);
- 4) A kategorijos automatu laimėto kaupiamojo fondo kredito arba piniginius vienetus (jei tokia funkcija įdiegta automatare);
- 5) loštų lošimų skaičių.“

4. Papildyti 16 straipsnį 9 dalimi:

„9. Kiekvienas automatas turi turėti elektroninius skaitiklius, kurie lošimo metu didėjančia tvarka fiksuotų šiuos automato duomenis:

- 1) už dalyvavimą lošime įmokėtus kredito arba piniginius vienetus;
- 2) laimėtus kredito arba piniginius vienetus;
- 3) lošimo namų (kazino) arba automatų salono kasoje apmokėtus kredito arba piniginius vienetus (jei tokia funkcija įdiegta automatare);
- 4) A kategorijos automatu laimėto kaupiamojo fondo kredito arba piniginius vienetus (jei tokia funkcija įdiegta automatare);
- 5) loštų lošimų skaičių.“

5. Papildyti 16 straipsnį 10 dalimi:

„10. Lošimus organizuojanti bendrovė, kurios automatai sujungti į elektroninę automatų duomenų valdymo sistemą, privalo užtikrinti galimybę Priežiūros tarnybai bet kuriuo metu nuotoliniu būdu prisijungti prie elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos ir peržiūrėti joje tvarkomus duomenis.“

6. Papildyti 16 straipsnį 10 dalimi:

„10. Lošimus organizuojanti bendrovė privalo užtikrinti galimybę Priežiūros tarnybai bet kuriuo metu nuotoliniu būdu prisijungti prie elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos ir peržiūrėti joje tvarkomus duomenis.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 16¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 16¹ straipsniu:

„16¹ straipsnis. Reikalavimai elektroninei automatų duomenų valdymo sistemai

1. Elektronine automatų duomenų valdymo sistema turi būti užtikrinamas automato identifikacinių (automato serija ir numeris), veikimo ir elektroninių skaitiklių duomenų:

- 1) fiksavimas ne rečiau kaip kas 1 valandą;
- 2) apdorojimas ir saugojimas ne trumpiau kaip 31 kalendorinę dieną;
- 3) perdavimas į LAKIS ne rečiau kaip kas 24 valandas.

2. Elektroninė automatų duomenų valdymo sistema turi fiksuoti veikimo duomenų pasikeitimo datą ir laiką.

3. Elektroninė automatų duomenų valdymo sistema turi atitikti šio straipsnio ir Priežiūros tarnybos nustatytus techninius reikalavimus ir turėti akredituotos įstaigos išduotą atitikties sertifikatą, kuriuo patvirtinama šios sistemos atitiktis šio įstatymo ir Priežiūros tarnybos nustatytiems techniniams reikalavimams ir šioje sistemoje tvarkomų ir LAKIS perduodamų duomenų patikimumas.

4. Turi būti užtikrinama elektroninėje automatų duomenų valdymo sistemoje tvarkomų ir į LAKIS perduodamų duomenų apsauga nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo.

5. Elektroninė automatų duomenų valdymo sistema prie LAKIS turi būti prijungta Priežiūros tarnybos nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Priežiūros tarnybos teisės **ir pareigos**

Priežiūros tarnyba, atlikdama jai pavestas funkcijas, ~~turi teisę:~~

- 1) ~~gauti~~**gauna** informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti;
- 2) ~~tikrinti~~**tikrina**, kaip lošimų organizatoriai laikosi šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų lošimų organizavimo vietoje;
- 3) ~~tikrinti~~**tikrina** lošimus organizuojančių bendrovių finansinę veiklą;
- 4) ~~reikalauja~~**reikalauja**, kad lošimų organizatoriai pateiktų paaiškinimus apie lošimų organizavimą;
- 5) ~~nustatyti lošimus organizuojančių bendrovių įstatinio kapitalo dalies investavimo į Vyrtausybės vertybinius popierius tvarką;~~
- 6) ~~nustatyti lošimo įrenginių ženklavimo tvarką;~~
- 7) ~~nustatyti reikalavimus lošimų įrenginiams;~~
- 8) ~~nustatyti lošimų įrenginiams pildomų žurnalų formą ir jų pildymo tvarką;~~
- 95) ~~nustatyti~~**nustato**, kokiai lošimo rūšiai priskirti lošimą, jeigu jis neatitinka visų konkrečiai lošimo rūšiui nustatytų požymių arba atitinka kelioms lošimo rūšims nustatytus požymius;

106) ~~nustatyti~~**nustato**, kokias finansines ataskaitas ir kokia tvarka turi teikti lošimus organizuojanti bendrovė;

117) ~~taikyti~~**taiko** lošimus organizuojančioms bendrovėms šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių lošimų organizavimą, nustatytas poveikio priemones.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnį, 5 straipsnio 2, 4 ir 6 dalis ir šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.
2. Šio įstatymo 2 straipsnis, 5 straipsnio 2, 4 ir 6 dalys įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d.
3. Lošimų priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos iki 2018 m. rugpjūčio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2017-06-11

Finansų ministras
Vilnius Gaipola
2017-04-18

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2017-04-26 Nr. (1.6.) 2T-928
I 2017-04-18 Nr. (7.28-04)-5K-1707137-
6K-1702808

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO 2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ IR 16¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 78.1 p. nuostatas, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Azartinių lošimų įstatymo 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ ir 16¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – Projektas), esminių pastabų ir pasiūlymų neturi, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad Projekto 1 str. 1 d. dalis teksto pateikta taip, kaip tai turi būti nurodoma Projekto lyginamajame variante.

Teisingumo ministrė

 Milda Vainiutė

Asmeninio naudojimo

Andrius Miliūnas, (8 5) 266 29 06, el. p. andrius.miliunas@tm.lt
Sonata Gėndvilaitė, (8 5) 266 29 50, el. p. sonata.gendvilaite@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

100 Atkurtai
Lietuvai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Ministrui pirmininkui
p. Sauliui Skverneliui
Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius
mp.sekretore@lr.lt

2017-04-05 d.
Vilnius

KREIPIMASIS

LR Vyriausybės kanclerei
p. Mildai Darguzaitei
milda.darguzaite@lr.lt

Finansų ministrui
p. V. Šapokai
vilius.sapoka@finmin.lt

Lošimo priežiūros tarnybos direktoriui
P. V. Daukšiui
info@lpt.lt

DĖL LR AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 14¹ IR 16¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO PAPILDYMO

2017 m. kovo 23 d. Lietuvos Respublikos Seimo internetinio puslapio Teisės aktų, projektų ir susijusių dokumentų paskyroje yra pateiktas derinimui Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 14¹ ir 16¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – įstatymo projektas).

Vienas iš įstatymo projekto tikslų – užtikrinti skaidrią ir efektyvią lošimo automatų duomenų apskaitą ir veikimo kontrolę bei sumažinti lošimų organizatoriams tenkančią administracinę naštą. Todėl svarstant įstatymo projekte numatytus ALĮ pakeitimus, į įstatymo projektą papildomai įtraukti ir žemiau nurodytus ALĮ pakeitimus.

Šiuo metu galiojančio ALĮ 15 str. 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad lošimo namai (kazino), bingo ir automatų salona turi būti įrengiami izoliuotose patalpose, turinčiose atskirą įėjimą. Tokio reguliavimo pagrindas yra siekis apriboti asmenų judėjimą ir užtikrinti, jog asmenys nepatektų į patalpas nepastebėti, neužregistruoti ar kitaip pažeidus patalpoms taikomus saugumo reikalavimus. Vis dėlto, toks reguliavimas nepagrįstai apsunkina lošėjų kontrolę (pvz. lošimų organizatoriams fiksuojant lošimams išleidžiamas grynųjų pinigų sumas, neįleisti į lošimų organizavimo vietas asmenis, pateikusius prašymus neįleisti lošti) bei didina administracinę naštą lošimų organizatoriams (pvz. įsisteigimo, patalpų pritaikymo ir administravimo kaštus), kai lošimus organizuoja tas pats lošimų organizatorius.

Vadovaujantis ALĮ, lošimų organizatoriui gali būti suteikiamos skirtingos licencijos ir leidimai, apimančys visas galimas lošimų rūšis. Tačiau, net ir turint licencijas bei leidimus, reikalingus organizuoti skirtingų rūšių lošimus, tokie lošimai negali būti vykdomi bendrose, tam pačiam lošimų organizatoriui priklausančiose patalpose. Galiojantis reguliavimas neatitinka lošimų rinkoje faktiškai susiklosčiusios situacijos, kai didžioji dalis lošimų organizatorių turi reikiamas licencijas ir leidimus bei užsiima skirtingų rūšių lošimų organizavimu. Be to, nuotolinių lošimų atveju visos skirtingos lošimų rūšys gali būti pasiekiamos toje pačioje lošimų organizatoriaus interneto svetainėje, tačiau vykdant ne nuotolinius lošimus susiduriama su pertekliniais apribojimais. Siekiant griežtesnės žaidėjų kontrolės, siūlome ALĮ 15 straipsnį papildyti 3 dalimi, ir ją išdėstyti ją taip:

„3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti apribojimai netaikomi skirtingų lošimų rūšių organizavimo vietoms, įsteigtoms bendrose patalpose pagal tam pačiam lošimų organizatoriui išduotas licencijas. Tokiu atveju lošimų organizavimo vietoms taikomi griežčiausi iš bendrose patalpose vykdomų lošimų rūšių reikalavimų.“

Siūlomu ALĮ 15 str. 3 dalies papildymu būtų ne tik panaikinama nepagrįsta administracinė našta lošimų organizatoriams, bet ir užtikrinama didesne vykdomos veiklos kontrolė. Pirmiausia, siūlomais pakeitimais siekiama nustatyti, jog bendrai lošimų organizavimo vietai būtų taikomi griežčiausi iš bendrosiose patalpose vykdomų lošimų rūšių reikalavimų (pvz. patekimui į patalpas būtų taikomas aukščiausias iš skirtingoms vykdomoms lošimų rūšims taikomų lankytojų amžiaus cenzų). Be to, siūlomi pakeitimai užtikrintų efektyvesnę asmenų išleidžiamų lėšų kontrolę, pavyzdžiui, registruojant asmenis, kurie arba keičia grynuosius pinigus į žetonus, arba įmoka, arba laimi sumas, viršijančias teisės aktų nustatytus limitus. Priešingai, nei pagal šiuo metu galiojančią reguliavimą, asmenų išleidžiamos sumos būtų fiksuojamos bendrai per visus lošimų organizatoriui priklausančiose patalpose vykstančius lošimus, todėl asmenys neturėtų galimybių dirbtinai išskaidyti bei nusišlepti išleidžiamus grynuosius pinigus, pasinaudodami formaliu patalpų izoliavimo reikalavimu.

Šiuo metu galiojančio ALĮ 10 str. 6 dalis numato, kad: „Patalpose, kuriose organizuojami lošimai automatais, bingas, stalo lošimai, draudžiama kita ūkinė komercinė veikla, išskyrus restoranų, barų, koncertinę veiklą ir valiutos keitimą.“ Kartu su aukščiau išdėstytu siūlomu pakeitimu nustatyti išimti ALĮ 15 str. numatytam patalpų izoliuotumo reikalavimui, sistemiškai turėtų būti keičiama ir ALĮ 10 str. 6 d., nustatant galimybę lošimų organizatoriams tose pačiose patalpose vykdyti kitų lošimo rūšių organizavimo veiklą. Todėl siūlome papildyti ALĮ 10 str. 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Patalpose, kuriose organizuojami lošimai automatais, bingas, stalo lošimai, draudžiama kita ūkinė komercinė veikla, išskyrus restoranų, barų, koncertinę veiklą ir valiutos keitimą. Šis apribojimas netaikomas kitoms lošimų rūšims, vykdomoms to paties lošimų organizatoriaus, laikantis šio įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nurodytų reikalavimų.“

Igyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane išdėstytus tikslus griežtinti patekimo į lošimo vietas sąlygas, stiprinti lošimų ir loterijų žaidėjų apsaugą bei mažinti lošimų organizatoriams tenkančią administracinę naštą, prašome svarstant įstatymo projekte NR. IX-325 numatytus pakeitimus, įtraukti šiame rašte nurodytus ALĮ pakeitimus.

Pagarbiai,

UAB „Novogaming
Vilnius“

Direktorius
Danutis Baubonis

UAB „Olympic Casino
Group Baltija“

Generalinis direktorius
Saulius Petravičius

UAB „Tete-a-tete“
k kazino

Direktorius
Andrius Ališauskas

UAB „Top sport“

Direktorius
Dainius Gutbinas

UAB „Unigames“

Direktorius
Audingas Matulevičius

UAB „Bongo Slots“

Direktorius
Aleksejus Osenacko

UAB „Limonas“

Direktorius
Artur Rekec

UAB „Nesė“

Direktorius
Kazys Paulikas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 16, 29
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 161 STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMO PROJEKTAS),
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 16, 29, STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 161 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO
PROJEKTAS) (TAIS NR.16-1814(3)) (TAP-16-681)**

2016-04-28Nr.NV-1306

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto ir Įstatymo projekto atitiktį Konstitucijai, galiojantiems įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir siūlymus:

Dėl Įstatymo projekto:

1. Lydraštyje-teikime ir Įstatymo projekto aiškinamajame rašte apibrėžiant Įstatymo projekto rengimą paskatinusias priežastis, nurodomi šie įgyvendinami dokumentai: 1) Valstybės kontrolės 2015 m. gegužės 29 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-P-60-4-9 „Lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo valstybinė priežiūra“ (toliau – VK ataskaita) rekomendacijų įgyvendinimo plano 2 punkte išdėstytas pavedimas (parengti Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 pakeitimo projektą, numatant reikalavimą lošimo organizatoriams sujungti lošimo automatus į kontrolės sistemą); 2) Administracinės naštos mažinimo 2016–2017 metais priemonių plano, patvirtinto Vyriausybės 2016 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. 124 „Dėl Administracinės naštos mažinimo 2016–2017 metais priemonių plano patvirtinimo“ (toliau - Planas), 45 priemonėje nurodytas pavedimas (parengti Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 pakeitimo įstatymo projektą, kuriame būtų nustatytas reikalavimas lošimų organizatoriams lošimo automatus sujungti į lošimo įrenginių kontrolės sistemą). Pažymėtina, kad atsižvelgiant į VK ataskaitoje nurodytas išvadas, rekomendacijas ir jų įgyvendinimo planą (plano 1 punkte išdėstytą pavedimą), turėtų būti parengti ir kiti Azartinių lošimų įstatymo pakeitimai, numatantys pagrindines su žaidimų automatais susijusias nuostatas. Šie pakeitimai (Azartinių lošimų įstatymo pakeitimo projekto parengimas ir pateikimas Seimui) atsižvelgiant į VK ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo plano 1 punktą, turėtų būti įgyvendinti iki 2016 metų II kalendorinio ketvirčio, t. y. žymiai anksčiau, nei VK ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo plano 2 punkte nurodytos įgyvendinimo priemonės terminas - iki 2017 metų II kalendorinio ketvirčio. Todėl siekiant teisinio aiškumo ir vadovaujantis teisėkūros ekonomiškumo principu, lydraštyje-teikime siūlytina nurodyti, kodėl minėti Azartinių lošimų įstatymo pakeitimai teikiami ne kartu pagal VK ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo plano 1 ir 2 punktuose nurodytas rekomendacijas, bet atskirai ir kada bus įgyvendinta 1 punkte nurodyta rekomendacija.

2. Atkreiptinas dėmesys, kad atsižvelgiant į Plano 45 punktą, lošimo automatų sujungimo į vieną lošimo įrenginių kontrolės sistemą tikslas sietinas būtent su lošimų organizatoriams tenkančios administracinės naštos (susijusios su pakartotiniu lošimo automatų plombavimu, lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymu ir finansinių ataskaitų teikimu fiziniu būdu) mažinimu. Tačiau kuriant lošimo automatų sujungimo į vieną lošimo įrenginių kontrolės sistemą, elektroninės lošimo automatų duomenų valdymo sistemos įdiegimo išlaidos lošimų organizatoriams sudarys nuo 1,8 iki 2,6 mln. eurų išlaidų (o pakeitus lošimo automatus naujais – dar didesnės išlaidos, 9.6 mln. ar daugiau eurų). Neaišku, kodėl lošimų organizatorių administracinės naštos (kaštų) mažinimas dėl dabar atliekamų veiksmų (automatų plombavimo, apskaitos žurnalų pildymo, finansinių ataskaitų

teikimu fiziniu būdu) sietinas su ženkliau jų kaštų išaugimu (įdiegiant naują automatų kontrolės sistemą). Papildomi (nauji) kaštai neturėtų būti traktuojami kaip administracinės naštos lošimų organizatoriams mažinimas (naujos lošimų įrenginių apskaitos įdiegimo kaštai didesni nei lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymo ir finansinių ataskaitų teikimo fiziniu būdu generuojamoms sąnaudoms; be to, niekur nėra nurodyta kokią šiuo metu finansinę naštą lošimų organizatoriams sudaro lošimo įrenginių ir apskaitos žurnalų pildymas ir finansinių ataskaitų teikimas fiziniu būdu). Todėl pritariame Ūkio ministerijos 2016 m. kovo 9 d. rašto Nr.(15,27-37)-3-1068 2 punkte nurodytam siūlymui atlikti išsamų Įstatymo projektu numatomos iniciatyvos poveikio vertinimą. Atitinkamai turėtų būti tikslinama Įstatymo projekto aiškinamajame rašte (pvz., 1, 3 p. ir kt.) nurodyta argumentacija dėl anksčiau paminėtų teisinių santykių.

3. Pažymėtina, kad atsisakius fizinės patikros vietose, gali atsirasti rizika dėl ūkio subjektų atliekamų nuotolinių patikrinimų duomenų klastojimo, kai tiesioginio ryšio kontrolės sistemai gali būti perduodami neteisingi duomenys apie ūkio subjektą. Be to, atsižvelgiant į Įstatymo projekto aiškinamojo rašto nuostatas, nėra iki galo aišku, kaip bus atliekami ūkio subjektų veiklos patikrinimai nuotoliniu būdu. Siūlytina Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pateikti ir daugiau argumentų, kodėl naujoji siūloma lošimų automatų duomenų apskaita ir veikimo kontrolė, vykdoma nuotoliniu būdu, bus efektyvesnė nei galiojanti dabartinė, kai priežiūrą atliekanti priežiūros institucija ūkio subjektą tikrina fiziškai.

4. Atsižvelgiant į Nacionalinės lošimų ir žaidimų verslo asociacijos 2016 m. vasario 23 d. rašto 5 ir 7 punktuose pateiktus argumentus, siūlytina lydraštyje-teikime pagrįsti, kodėl Įstatymo projekto rengėjai neatsižvelgė į Nacionalinės lošimų ir žaidimų verslo asociacijos nurodytus siūlymus atsisakyti reikalavimo sujungti Lietuvoje eksploatuojamus riboto lošimo B kategorijos automatus į bendrą duomenų valdymo sistemą.

5. Pažymėtina, kad Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 8 punkte turėtų būti minimi kiti įstatymų projektai, reikalingi teikiamo įstatymo projekto inkorporavimui į teisinę sistemą, o teikiamo Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti reikalingi parengti ir priimti įgyvendinamieji teisės aktai turėtų būti nurodyti aiškinamojo rašto 11 punkte.

6. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto derinimo pažymos nuostatas (argumentus dėl Nacionalinės lošimų ir žaidimų verslo asociacijos 2016 m. vasario 23 d. rašte nurodytos pastabos), siūlytina tikslinti Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 7 punktą nurodant iki kokios maksimalios sumos gali išaugti išlaidos dėl keičiamų senų lošimų automatų į naujus – preliminarieji iki 9,6 mln. (išanalizavus, kad vidutinė modernaus lošimo automato kaina yra apie 5000 eurų).

Siūlytina tikslinti Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 12 punktą, nurodant iš kokių finansavimo šaltinių bus dengiamos 250 000 eurų išlaidos Priežiūros tarnybos lošimo automatų kontrolės sistemos sukūrimui ir įdiegimui.

7. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalį (keičiamo įstatymo 2 str. 26 d.), siūlytina atitinkamai tikslinti dabar galiojančio Azartinių lošimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalį (nurodant ne tik metalinius pinigus, žetonus, bet ir laimėtus kredito vienetą). Siūlytina tikslinti Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalį (keičiamo įstatymo 2 str. 26 d.), nurodant kaip, koku būdu gali būti suteikiamas kainos vienetas, bei nurodant kada ir kur pradedant lošimą suteikiamas kainos vienetas.

8. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto 1 straipsnį ir siekiant teisinio aiškumo (vienodai suprasti ir taikyti tas pačias naujas teisinio reguliavimo nuostatas), siūlytina Įstatymo projekte pateikti šių sąvokų apibrėžimus: „kainos vienetas“; „kaupiamojo fondo sistema“; „elektroninė sistema“; „elektroninis skaitiklis“; „kaupiamasis fondas“.

Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalyje (keičiamo įstatymo 2 str. 27 d.) vartojama nauja sąvoka „automato programinė įranga“. Tačiau šios sąvokos turinys neapibrėžtas, o iki šiol Azartinių lošimų įstatyme buvo vartojama sąvoka „automato programa“ (pvz., Azartinių lošimų įstatymo 2 str. 14 d.). Siūlytina suvienodinti sąvokas ir jas vieningai nurodyti įstatyme.

Neaišku, ar Įstatymo projekto 3 straipsnyje (keičiamo įstatymo 16¹ straipsnio 3 dalis) nurodyta sąvoka „elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos sertifikatas“ tapati kitai

sąvokai „sertifikatas“ šiuo metu vartojamai galiojančio Azartinių lošimų įstatyme. Jei ne, siūlytina tikslinti ir kitas dabar galiojančio Azartinių lošimų įstatymo nuostatas.

9. Svarstytina, ar atsižvelgiant į kitas dabar galiojančio Azartinių lošimų įstatymo nuostatas (pvz., 10 str. 7 d. ir 17 d., 16 str.), neturėtų būti Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalyje (keičiamo įstatymo 2 str. 27 d.) išvardijant automato veikimo duomenis nurodomi ir kiti duomenys, susiję su sertifikatu, ženklinimo duomenimis, specialiuoju ženklu, lošimo įrenginių aprašymu (tipas, modifikacija, gamintojas, pagaminimo data) ir kt.

10. Įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalyje (keičiamo įstatymo 2 str. 28 d.) siūlytina nurodyti, kokio subjekto nustatyta tvarka bus eksploatuojama ir naudojama elektroninė automatų duomenų valdymo sistema. Be to, neaiškus keičiamo įstatymo 2 str. 28 d. nuostatų santykis su dabar galiojančio Azartinių lošimų įstatymo 2 straipsnio 10 dalimi (koks elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos santykis su tiesioginio ryšio sistema? Ar pirmoji patenka į antrosios sudėtį?).

11. Pažymėtina, kad iš Įstatymo projekto 3 straipsnio (keičiamo įstatymo 16¹ straipsnio 1 dalies) nuostatų nėra aišku, koks subjektas nustatys reikalavimų elektroninei automatų duomenų valdymo sistemai užtikrinimo, įgyvendinimo ir priežiūros tvarką. Kokia bus atsakomybė už nurodytų reikalavimų nesilaikymą ar netinkamą laikymąsi? Analogiškos pastabos taikytinos ir dėl 16¹ straipsnio 2, 4, 5 dalių nuostatų įgyvendinimo.

Dėl Nutarimo projekto pastabų ir siūlyimų neturime.

1-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja
Gubistienė

Daiva

**LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325
2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ ir 16¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie priimtas ir nepriimtas (nurodyti motyvus) pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2017-03-30 išvada Nr. (1.6.)2T--241	3. Projekto 4 str. dėstomame Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 (toliau – Įstatymas) 15 str. 1 d. 2 p. formuluotė „lošimų organizatorius“ keičiama formuluote „lošimus organizuojanti“ bendrovė, tačiau kitos galiojančiame Įstatyme vartojamos analogiškos formuluotės nėra keičiamos (žr., pavyzdžiui, galiojančio Įstatymo 2 str. 16 d., 2 str. 21 d., 10 str. 10 d.).	Neatsižvelgta. Sutinkame su Teisingumo ministerijos pastaba, kad Įstatyme turėtų būti vartojama viena formuluotė, tačiau susiklosčius situacijai, kai anksčiau keičiant Įstatymą nebuvo laikomasi vienodų sąvokų ir tie patys subjektai buvo apibrėžti skirtingai, šiuo metu galiojančiame Įstatyme vartojamos dvi sąvokos. Nežiūrint į tai, Finansų ministerijos turimomis žiniomis aiškinimo ir taikymo problemų praktikoje nekyla ir yra aišku, kad abiem sąvokomis įvardijamas tas pats subjektas. Finansų ministerija Teisingumo ministerijos pastabą turės omenyje ir, tuo atveju, jeigu Įstatymas būtų dėstomas nauja redakcija, sąvokas suvienodins.
	6. Siūlytina tikslinti dėstomos Įstatymo 16 ¹ str. 3 d. formuluotes „įstaiga“, „sertifikatas“ (žr. Atitikties įvertinimo įstatymo 2 str. 4 d. pateiktą sąvoką „atitikties įvertinimo įstaiga“, 2 str. 7 d. pateiktą sąvoką „atitikties sertifikatas“ bei 5 str., kuriame nurodomi atitikties įvertinimo subjektai).	Iš dalies atsižvelgta. Projekte naudojama galiojančio Įstatymo 2 str. 25 d. apibrėžta sąvoka „akredituota įstaiga“.

Finansų ministerija
Vilnius
2017-04-18

prė 11 kl. (LRV priedis)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

2017-04-06 Nr. G-3856

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Ministrai pirmininkui
p. Sauliui Skverneliui
Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius
mp.sekretore@lr.lt

2017-04-05d.
Vilnius

KREIPIMASIS

LR Vyriausybės kanclerei
p. Mildai Dargužaitėi
milda.darguzaite@lr.lt

Seimo Biudžeto ir Finansų komiteto pirmininkui
p. S. Jakeliūnui
Stasys.Jakeliunas@lrs.lt

Finansų ministrui
p. V. Šapokai
vilius.sapoka@finmin.lt

Ūkio ministrui
p. M. Sinkevičiui
ministras@ukmin.lt

Šis kreipimasis yra siunčiamas registruotu paštu įstaigų registracijos adresais ir el. paštu

DĖL LR AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO¹⁴ IR 16¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

2017 m. kovo 23 d. Lietuvos Respublikos Seimo internetinio puslapio Teisės aktų, projektų ir susijusių dokumentų paskyroje yra pateiktas derinimui 2017-03-23 Finansų ministerijos parengtas LR Vyriausybės nutarimo projektas Nr. (7.28-04)-6K- „Dėl Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo¹⁴ ir 16¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo LR Seimui“ (toliau - LRV nutarimo projektas), kuriame siūloma įstatymo projektui pritarti ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 (toliau - Įstatymas) 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 14¹ ir 16¹ straipsniais įstatymo projekto (toliau - Įstatymo projektas) tikslas aprėpia kelis pagrindinius tikslus:

(1) užtikrinti skaidrią ir efektyvią lošimo automatų duomenų apskaitą ir veikimo kontrolę, užtikrinti efektyvesnę pinigų plovimo prevenciją, sugriežtinti grynųjų pinigų ir žetonų, įmokėtų prie lošimo stalų, apskaitą ir kontrolę;

(2) sumažinti lošimų organizatoriams tenkančią administracinę naštą, susijusią su lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymu ir finansinių ataskaitų teikimu fiziniu būdu, atsisakyti lošimo automatų plombavimo, lošimo automatų veikimo kontrolę vykdyti ne tik fiziniu, bet ir nuotoliniu būdu.

Mes, skaidriai ir socialiai atsakingai azartinių lošimų veiklą Lietuvoje organizuojančios bendrovės, užimančios didžiąją šio verslo rinkos dalį į kurią yra investuotas pasaulinio lygio užsienio kapitalas, susipažinę su įstatymo projektu, išreiškdamos vieningą poziciją, žemiau pateikiame ilgametę praktinę patirtimi paremtą nuomonę į kurią prašome Lietuvos Respublikos Vyriausybės atsižvelgti.

1. Teisės aktų rengimo principai yra visuomet tiesiogiai susiję su pagrindiniu tikslu - užtikrinti darnų procesą, orientuotą į verslo subjektų ir valstybės interesus, kuo mažesnėmis sąnaudomis pasiekti numatytus tikslus - sudaryti sąlygas visiems Lietuvoje veiklą vykdančioms

bendrovėms sklandžiai, kuo mažiausiomis sąnaudomis pasiruošti naujai siūlomo teisinio reguliavimo įgyvendinimui.

2. Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytas efektyvumo principas, reiškia, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės.

3. Galiojantis A ir B kategorijos lošimo automatų teisinis reguliavimas bei šiems sektoriams taikomos veiklos skaidrumo ir kontrolės priemonės pilnai užtikrina valstybės ir vartotojų teisių apsaugos interesus.

Lietuvoje eksploatuojami A ir B kategorijos lošimo automatai yra gaminami tiksliai sertifikuotų gamintojų, kurie savo produkciją lošimų organizatoriams parduoda su ES akredituotų laboratorijų sertifikatais, patvirtinančiais jų atitikimą Lietuvoje nustatytiems reikalavimams. Lošimo bendrovėms, eksploatuojančioms A ir B kategorijos įrenginius, yra draudžiama gaminti, rinkti iš dalių lošimų įrenginius, juos remontuoti, kurti naujas ar keisti esamas lošimo algoritmo programas pačioms. Taipogi yra nustatyta, kad visos programinės įrangos dalys, kuriomis gali būti keičiamos procentinės laimėjimų fondo dalys turi būti įrengtos plombuotoje dėžėje automato viduje; programos, darančios įtaką lošimo rezultatui taipogi yra plombuotoje zonoje; visi automato įtaisai, prie kurių gali būti išoriškai prisijungta, siekiant įtakoti lošimo rezultatą ar laimėjimo išmokėjimo procentinę dalį yra izoliuoti.

Sutinkame su Finansų ministerijos pozicija, jog siūlomas teisinis reguliavimas sudaro teisinį pagrindą atsisakyti: (1) lošimo automatų plombavimo ir lošimo automatų pakartotinio sertifikavimo tais atvejais, kai atlikus intervencinius veiksmus, susijusius su eksploatuojamais lošimo įrenginiais, nesikeičia lošimo įrenginio programinė įranga ir tipas; (2) lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymo ir finansinių ataskaitų teikimo fiziniu būdu, kas eliminuos ataskaitose pasitaikančių techninio pobūdžio klaidų bei užtikrins Priežiūros tarnybai teikiamų duomenų teisingumą ir sudarys sąlygas lošimų organizatoriams efektyviau valdyti verslą.

Tačiau, šiuo atveju įstatymo projekto nuostatų įgyvendinimo sąnaudos, tenkančios lošimų organizatoriams ir administracinės naštos mažinimu siūlomas finansinis efektas verslui, mūsų manymų nėra proporcingi. Siūlomas teisinis reguliavimas per ypatingai trumpą pereinamąjį laikotarpį pareikalaus neproporcingai didelių finansinių kaštų, įgyvendinant naujus techninius reikalavimus įrenginiams. Reikia pripažinti, kad viena iš esminių ir sudėtingiausių siūlomo teisinio reguliavimo įgyvendinimo nuostatų yra pareiga nuo 2018 m. lapkričio 01 d. iki 2020 m. lapkričio 01 d. bendrovėms, organizuojančioms azartinius lošimus ir eksploatuojančioms lošimo automatus, juos sujungti į elektroninę lošimo automatų duomenų valdymo sistemą, kuri, kaip nurodoma Finansų ministerijos aiškinamajame rašte, preliminariais duomenimis iš lošimo automatų sektoriaus bendrovių pareikalaus nuo 2,6 mln. iki 9,2 mln. eurų.

Būtina pažymėti, jog didžioji finansinė šio įstatymo projekto tikslo įgyvendinimo našta teks B kategorijos lošimo automatų sektoriaus bendrovėms, eksploatuojančioms apie 3800 automatų iš kurių apie 1900 šiuo metu neturi įstatymo projekte siūlomų techninių reikalavimų įgyvendinimo sprendimų, todėl tai gali pareikalaus naujų įrenginių pirkimo ir sudarys neproporcingai didelius finansinius kaštus (atskirų bendrovių atžvilgiu gali tapti nepakeliama finansinė našta), kas iš esmės gali pažeisti teisėtai suteiktų lūkesčių principą, kurį saugo ir gina Lietuvos Respublikos Konstitucija.

Šioje dalyje akcentuotina, kad 2016 m. kovo 9 d. Ūkio ministerija išnagrinėjusi Finansų ministerijos pateiktą derinti įstatymo projektą, pateikė savo pastabą, jog: *įstatymo projektu siūlomas reguliavimas gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį lošimų automatų veikla užsiimančioms verslo subjektams, dalis subjektų gali bankrutuoti, dėl ko gali sumažėti sumokamų mokesčių valstybei dydis, sumažėti darbo vietų.*

4. Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015 m. gegužės 29 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-P-60-4-9 „Lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo valstybinė priežiūra“ pateiktos rekomendacijos įgyvendinimo būtinumo.

LR Valstybės kontrolė savo ataskaitoje pateikė LR Vyriausybei rekomendacijas, tarp kurių siūlymas inicijuoti teisės aktų pakeitimus, nustatant reikalavimą sujungti lošimo automatų į tiesioginio ryšio lošimo automatų duomenų valdymo sistemą.

B kategorijos lošimo automatų veiklą organizuojančios bendrovės 2015-07-02 kreipėsi į LR Valstybės kontrolę su prašymu atsakyti į iškilusius klausimus dėl siūlomos rekomendacijos:

Ar prieš teikiant rekomendaciją sujungti lošimo automatų į tiesioginio ryšio lošimo automatų duomenų valdymo sistemą Valstybės kontrolės specialistai atliko ekonominio įgyvendinimo paskaičiavimus, įvertinant kokią finansinę ir priežiūros našta ūkio subjektams bus sukeliamą, kokią tai turės poveikį Lietuvos B kategorijos lošimo automatų verslo aplinkai, konkurencingumui su kitais lošimo segmentais.

LR Valstybės kontrolė 2015-07-28 raštu Nr. S-(60-3845)-1511 atsakydama į B kategorijos lošimo automatų bendrovėms rūpimą klausimą informavo, jog tai nėra Valstybės kontrolės vertinimo dalykas. Valstybės kontrolė tik pateikė rekomendaciją, o sprendimą dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio ūkio subjektams vertinimo, nustatant galimą teigiamą ir neigiamą poveikį to teisinio reguliavimo sričiai, asmenims ar jų grupėms, kuriems bus taikomas numatomas teisinis reguliavimas, turės atlikti teisės akto projekto rengėjas.

5. Įstatymo projekto 3 str. dėstomoje įstatymo 14¹ str. 2 d. numatytas reikalavimas, kad prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventORIZACIJOS (toliau - inventORIZACIJA) rezultatai būtų fiksuojami užpildant inventORIZACIJOS ataskaitą (toliau - inventORIZACIJOS ataskaita), kuri ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninių ryšių priemonėmis pateikiama Priežiūros tarnybai. Vienas iš įstatymo projekto tikslų - užtikrinti skaidrią ir efektyvią lošimo įrenginių duomenų apskaitą ir veikimo kontrolę bei sumažinti lošimų organizatoriams tenkančią administracinę naštą, susijusią su lošimo įrenginių apskaitos žurnalų pildymu ir finansinių ataskaitų teikimu fiziniu būdu. InventORIZACIJOS ataskaitos teikimas elektroninių ryšių priemonėmis, o ne per numatomą įdiegti įrenginių kontrolės informacinę sistemą neatitiktų siekiamų tikslų ir žymiai sumažintų rengiamos įdiegti informacinės sistemos efektyvumą bei padidintų lošimo organizatorių ir kontroliuojančios institucijos administracinę naštą bei kaštus.

Suprasdami lošimo stalų specifiką, įstatymo projekto 3 str. dėstomoje įstatymo 14¹ str. 2 d. siūlome numatyti, kad prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventORIZACIJOS rezultatai Priežiūros tarnybai teikiami lošimų organizatoriams įvedant inventORIZACIJOS duomenis į LAKIS sistemą.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytus argumentus, taip pat siūlome performuluoti įstatymo projekto 4 str. dėstomoje įstatymo 2 str. 28 d. išdėstant ją taip: „28. Lošimo įrenginių kontrolės informacinė sistema (toliau - LJKIS) - Priežiūros tarnybos valdoma valstybės informacinė sistema, skirta gauti, kaupti, tvarkyti, apdoroti ir saugoti elektroninės automatų duomenų valdymo sistemos jai perduodamiems duomenims, kurie reikalingi automatų atitikčiai šio įstatymo 16 straipsnyje nustatytiems reikalavimams kontroliuoti bei prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventORIZACIJOS rezultatus.“. Atitinkamai reikėtų pakeisti įstatymo projekto 5 str. dėstomoje įstatymo 2 str. 29 d. nurodytą informacinės sistemos „LAKIS“ pavadinimą į „LJKIS“.

5. Aukščiau pateiktų objektyvių ir teisiškai pagrįstų pastabų pagrindubei remiantis verslo stabilumo užtikrinimo ir valstybės reguliavimo nuspėjamumo principais, teisėtų lūkesčių ir nediskriminacinių priemonių taikymo standartais, prašome Vyriausybės atsižvelgti į Lietuvoje veiklą vykdančių bendrovių, užimančių didžiąją šio verslo rinkos dalį, šiame rašte išdėstytas pastabas ir:

(1) arba atsisakyti siūlomo teisinio reguliavimo sujungti lošimo įrenginius į elektroninę duomenų valdymo sistemą nustatymo,

(2) arba įvertinus įgyvendinimui reikalingas finansinių investicijų apimtis (Finansų ministerijos preliminariais duomenimis apie 9,2 mln. eurų) nustatyti 5 metų pereinamąjį laikotarpį nuo techninių reikalavimų patvirtinimo, numatant, kad įstatymo projektu siūlomi įstatymo pakeitimai įsigalioja 2023 m. lapkričio 1 d.

Pagarbiai,

UAB „Novogaming
Vilnius“

Direktorius
Danutis Baubonis

UAB „Olympic Casino
Group Baltija“

Generalinis direktorius
Saulius Petravičius

UAB „Tete-a-tete“
kazino

Direktorius
Andrius Ališauskas

UAB „Top sport“

Direktorius
Dainius Gulbinas

UAB „Unigames“

Direktorius
Audingas Matulevičius

UAB „Bongo Slots“

Direktorius
Aleksejus Osenenko

UAB „Limonas“

Direktorius
Artur Rekec

UAB „Nesé“

Direktorius
Kazys Paulikas

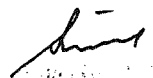
mi 11 kl. (dRV posėdis)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325
2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ ir 16¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie priimtas ir nepriimtas (nurodyti motyvus) pastabas ir pasiūlymus
Lošimus organizuojančių bendrovių 2017-04-05 kreipimaisi	5. Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15 ¹ ir 16 ¹ straipsniais įstatymo projekte (toliau – Įstatymo projektas) siūloma numatyti, kad prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventorizacijos rezultatai Lošimų priežiūros tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Priežiūros tarnyba) būtų teikiami lošimų organizatoriams įvedant inventorizacijos duomenis į lošimo automatų kontrolės informacinę sistemą (toliau – LAKIS).	Neatsižvelgta. 1) lošimo namuose (kazino) prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventorizacijos rezultatai bus fiksuojami fiziškai užpildant inventorizacijos ataskaitą, todėl jų pateikimas Priežiūros tarnybai per LAKIS, o ne elektroninių ryšių priemonėmis, kaip numatyta Įstatymo projekte, nesumažintų lošimų organizatoriams ir Priežiūros tarnybai tenkančios administracinės naštos ir kaštų. Priešingai, inventorizacijos ataskaitos pateikimas Priežiūros tarnybai per LAKIS pareikalautų į sistemą įdiegti papildomus funkcionalumus, o tokių funkcionalumų įdiegimas iš valstybės ir verslo pareikalautų papildomų kaštų; 2) rengiant Įstatymo projektą buvo svarstoma alternatyvi galimybė lošimo namuose (kazino) prie lošimo stalų įmokėtų sumų ir žetonų inventorizaciją vykdyti ir informaciją Priežiūros tarnybos administruojamai informacinei sistemai perduoti elektroninio įrenginio („drop box“) pagalba. Vertinant minėtą alternatyvą buvo konsultuotasi su kitomis ES valstybėmis, akredituotomis įstaigomis (laboratorijomis), elektroninių įrenginių („drop box“) gamintojais ir lošimų organizatoriais, eksploatuojančiais lošimo stalus. Po konsultacijų su lošimų organizatoriais šios priemonės buvo atsisakyta.
	5. Siūlytina arba atsisakyti Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo sujungti lošimo įrenginius į elektroninę duomenų valdymo sistemą, arba, įvertinus įgyvendinimui reikalingas finansinių investicijų apimtis (Finansų ministerijos preliminariais duomenimis apie 9,2 mln. eurų), nustatyti 5 metų pereinamąjį laikotarpį nuo techninių reikalavimų patvirtinimo, numatant, kad Įstatymo projektu siūlomi Azartinių lošimų įstatymo pakeitimai įsigalioja 2023 m. lapkričio 1 d.	Neatsižvelgta. Siūlymą sujungti lošimo automatus į kontrolės sistemą Valstybės kontrolė pateikė 2015-05-29 valstybinio audito ataskaitoje „Lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo valstybinė priežiūra“, 2016-02-12 Įstatymo projektas buvo pateiktas derinimui su suinteresuotomis institucijomis. Taigi, verslas jau daugiau kaip 1,5 metų informuotas apie numatomus lošimų veiklos reglamentavimo pasikeitimus.

	<p>Siūloma Įstatymo projektą papildyti nuostatomis, numatančiomis galimybę netaikyti galiojančio Azartinių lošimų įstatymo 15 straipsnio 1 ir 2 dalyse automatų, bingo salonų ir lošimo namų (kazino) patalpoms nustatyto izoliuotumo reikalavimo ir leisti skirtingų lošimo rūšių lošimus organizuoti bendrose viename lošimų organizatoriui priklausančiose patalpose.</p>	<p>Neatsižvelgta. Siūlomi pakeitimai nesusiję su Įstatymo projektu siekiamų tikslų įgyvendinimu ir svarstyti kaip atskiri lošimų veiklos reguliavimo tobulinimo pasiūlymai, į kuriuos Finansų ministerija numato atsižvelgti ateityje kompleksiskai peržiūrint ir keičiant Azartinių lošimų įstatymo nuostatas.</p>
--	--	--

G. Čiukina
2017-05-08
Gfif-

2017-05-08

Finansų rinkų politikos
departamento direktorius

Sigitas Mikus
2017 05 08

prie VP 11 RL.

SUREDAGUOTA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ IR 16¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ ir 16¹ straipsniais įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti finansų ministrą Vilių Šapoką, o jam negalint dalyvauti – finansų viceministrę Loretą Maskaliovieneį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Finansų ministras

Vilius Šapoka